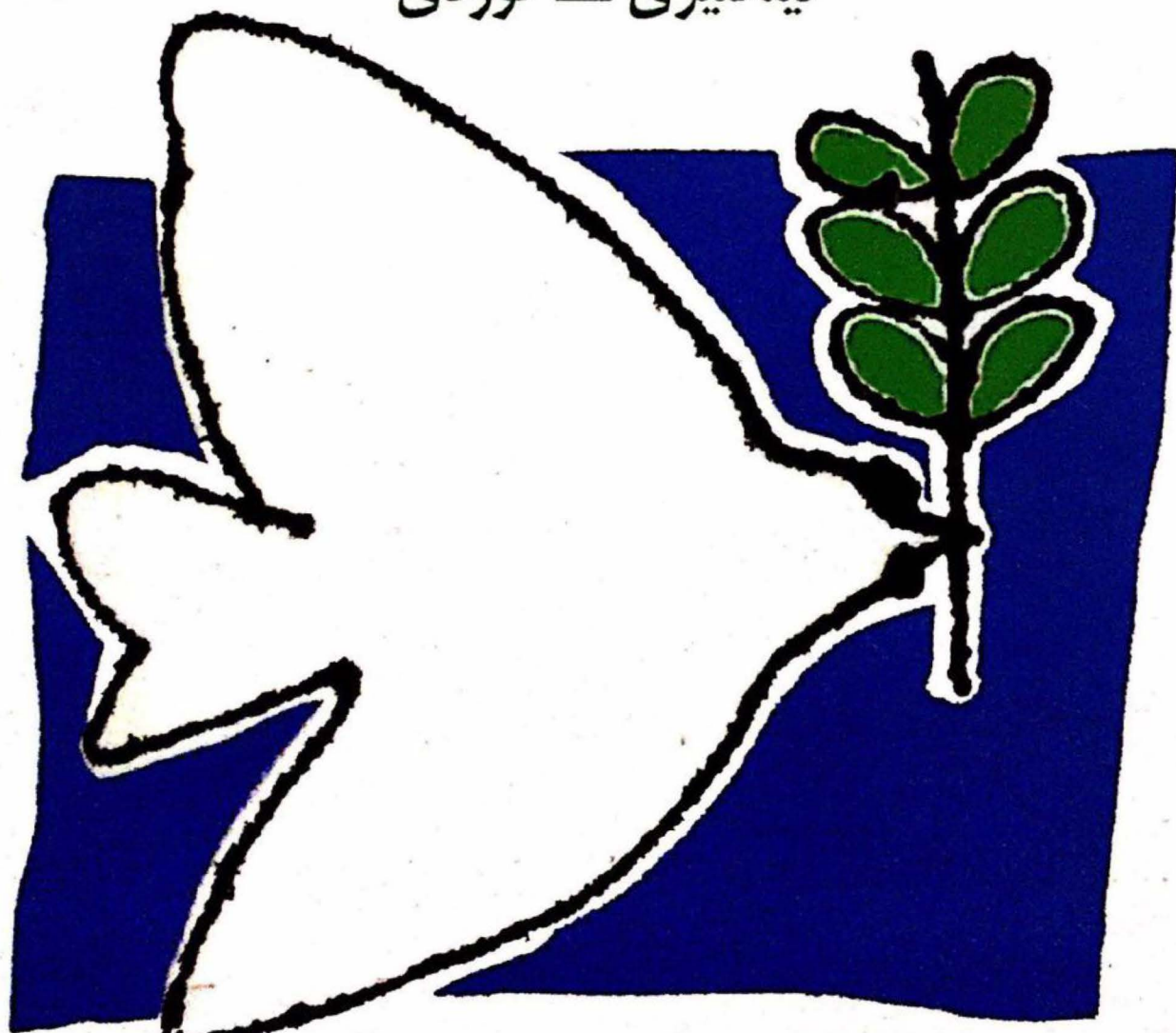

سیدنی . جی . هەریس

براوه و دۆراو

وەرگێڕانی: فەرهاد لوتفی

ئینگلیزی — کوردی

162

posts

11.8k

followers

5

following

Promote

Edit profile

📖 PDF کتابی 📖 پەڕەى فەرمى

Public Figure

لێره

باشترین و بەسودترین و پر خوێنەرترین کتێبه‌کان

بە خۆراپی و بە شیوه‌ی PDF داگره

🌐 Ganjyna

لینکی کتێبه‌کان 🔗 ئەم لینکه بگه‌رموه بۆ داگرتنی کتێبه‌کان

drive.google.com/folderview?id=1gk8e3nSJGJLu36xeLUjwdbjgTSVsl...

Hawraman, Slemani, As Sulaymaniyah, Iraq

Ktebi_PDF

📖 The Prophet
📖 Kahlil Gibran
📖 PDF

📖 The Prophet
📖 Kahlil Gibran
📖 PDF

📖 The Prophet
📖 Kahlil Gibran
📖 PDF

📖 The Prophet
📖 Kahlil Gibran
📖 PDF

📖 The Prophet
📖 Kahlil Gibran
📖 PDF

📖 The Prophet
📖 Kahlil Gibran
📖 PDF

براۋە و دوڭراۋ

ئىگلىزى -- كوردى

ۋىنە كىش: نىكۆل ھۆلندىر

ۋەرگىپرانى: فەرھاد لوتفى

چاپى يەكەم

۲۰۱۶

لەبلاوکراوەکانی خانەى چاپ و پەخشی رێنما

زنجیره: (٥٩٧)

براوه و دۇراو

نوسینی: سیدنی، جی، ھەریس

وێنەکێش: نیکۆل ھۆلندر

وەرگیرانی: فەرھاد لوتقی

پیداچوونەو: حسێن شیربەگی

پیتچن: محەممەد ئەمین شاسەنەم

شوێنی چاپ: چاپخانەى گەنج

نۆبەتى چاپ: یەكەم، ٢٠١٦

تیراژ: ١٠٠٠ دانە

لەبەنۆوبەرایەنى گشتى کتێبخانە گشتیبەگان ژمارە سەپھاردن: (١٣٨٧)ى

سالى ٢٠١٦ى پەندراوە.

ناونیشان

سڵیمانی — سابوولکەرەن — نێوان کەراچى عوسمانى ئەمین و شوڤەکانى ئەکیە رووتە.

ژمارەى مۆبایل: (٠٧٧٠١٥٧٤٢٩٣) (٠٧٥٠١١٩١٨٤٧)

سه بارهت به نووسهري كتيب

سیدنی. جی. ههریس له بهر نووسینی بهردهوامی کۆمهله وتاریک به نیوی «به تهواوی تاکه کهسی» که له ویلایهته یه ک گرتووه کانی ئەمریکا و ههروهها له ولاتی کانهدا به شیوهی هاوکات له ۱۸۰ رۆژنامهدا چاپ دهی، بۆته خاوهنی ناوبانگیتکی زۆر و لایهنگری بی ئەژمار.

ئه و ههروهها رهخهنگری هونهری رۆژنامهی «شیکاگو دئیلی نیوز»ه و له زانکۆی شیکاگۆش وانهی هونهره ئازادهکان ده لێتهوه.

ههریس له وه پیش ئەندامی دامهزراوهی توێژینهوه زانستییه مروفیه کانی «ئاسپین» بووه.

پیشہ کی محمہد سہیدا

رئوشوین و چوئیتہ سہرکہوتن و براوہ بوون یہکیکہ لہ
گرینگترین پرسہکانی مروؤف لہ ژیانیدا و ئەم پرسہ گرینگہ بوۋتہ
ھۆکاری ھاندانی بەشەر بو دۆزینہوہی رئوشوینی سہرکہوتن و
چوئیتہ بہختہوہر بوون.

گرینگى و ھەستیارى ئەم بابەتہ بوۋتہ ھۆى ئەوہى كە فەیلەسووف و
زانایان لہ رابردووی كۆنہوہ تا ئیستا لہ ھەولی روون كردنہوہی
چوئیتہ سہرکہوتن و بہختہوہر بوون و تیکۆشاوون بنەما و یاسا و
رېسایەکی عەقلى و مەنتقى بو ئەم پرسە میژووپیە جیھانییە بدۆزنہوہ.
دەسكەوتى ئەم تیکۆشانہی مروؤف، دروست بوون و پەیدا بوونی رېگا و
شوین و یاسا و رېسایەك كە لہ تەواوی دنیا بە تاییەت ولاتہ
پیشكەوتووەكان پەرہی ستاندوہ.

ئەم كتیبہ، «براوہ و دۆراو» كە لہ لایەن نووسەری لاوی خۆشفكر و
بەزەوق فەرھادی لوتفی وەرگێردراوہتەوہ، بە برۆای من دەتوانی
یارمەتیدەر بى بو كەسانێك كە دەیانھەوى رەوت و چوئیتہ سہرکہوتن
لہ ژیاندا فیر بن و بە ئامانجەكانیان بگەن.

ئەم ھەنگاوہی ناوبراو بى گومان دەتوانی بیستہ ھۆى گەشە كردنى
ئاستى فەرھەنگ و بیرى كۆمەلگای كوردستانەكەمان، چونكە لەم

سەردەمەدا كەس نىيە كە دان بەوھەدا نەھىنى كە پىشكەوتنى كۆمەلگا راستەوخۆ لە گرەوھى گرىنگى پىدان بە زانستە جۆراوجۆرەكاندايە و ئەم زانستەى كە لەم كتيبەدا و لەم پىشەكییەدا لەسەرى دواين، بىشك دەتوانرى ناوى عىلمى ژيان يان عىلمى ئەلفوبىي ژيانى لى بنرى.

لە كۆتاييدا پىمخۆشە راشكاوانە ئاماژە بەو بەكەم كە گرىنگى و بايەخى ئەم ھەنگاوى فەرھاد لوتفى كە بە داخىكى يەكجار زۆرەو لە رۆژھەلاتى كوردستان نموونەى يەكجار كەمە، دەتوانى داھاتوويەكى گەش و سەركەوتوو بۆ خوینەر و تاكى كورد بخولقینى و ھىوادارم كە ھەموو لایەك وەك ئەركى سەرشان بتوانين پشتگیری و دلگەرمى پىويست بۆ ئەم خۆشەويستە پىك بىنين.

دوكتور محەممەد سەيدا

مەردى حافزەى ئىران

نووسەرى پلە يەكى سالى ۲۰۰۱ى جىھان بە وتارى ھۆشى بالا

سەرۆكى «ئەنجومەنى ھۆش IQ»ى ئىران

ئەندامى ئەنجومەنى راھىنانى ھۆش IQ ئەمريكا

ئەندامى ژوورى فكري سوئيس

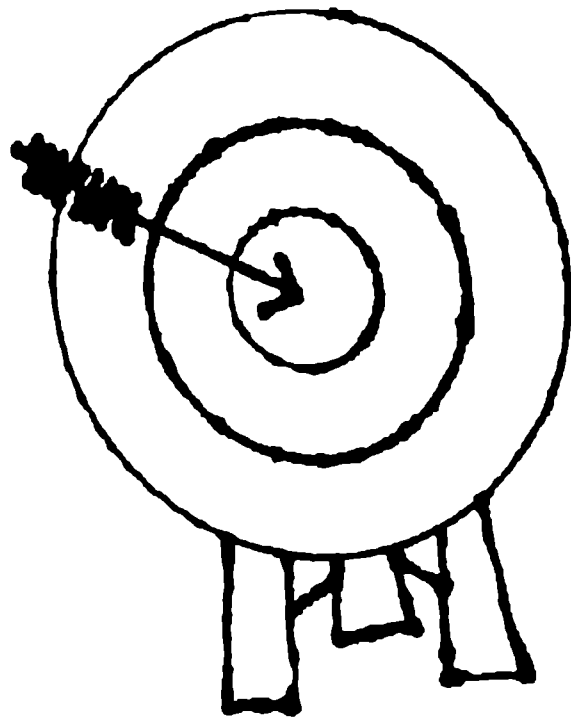
پېشەكى فەرھاد لوتفى:

لە سالى ۱۳۸۵ى ھەتاويدا بۆ يەكەمجار لەگەل كىتېبى Winners & Losers يا ھەمان براوھەكان و دۆراوھەكان كە من بە «براوھە و دۆراو» نام لىناوھە، ئاشنا بووم. ئەم كىتېبە بە زۆربەى زمانەكان وەرگىردراوھەتەوھە و توانىوھەتى سەرنجى خوينەران لە زۆربەى ولاتانى دونيا وەكوو ئەمريكا، برىتانىا و كانادا بۆ لاي خۆى رابكىشى و لە ولاتى ئىرانىش بە ھەمان شىوھە پىشوازيھەكى بەرچاوى لىكراوھە و بۆ چەندىن سال لە ژمارى كىتېبە پر تىراژەكاندا بووھە.

ھەلبەت بە خويندەنەوھى ئەم كىتېبە راستى و دروستى ئەم تارىف و بەسەرداھەلكوتنە بە جوانى بۆ خوينەرانى ھىژا دەردەكەوى، و تەنانت بوخوشم ھەر بەم ھۆكارە و بە خويندەنەوھى ھاتمە سەر ئەم برىارە كە دەبى ئەم كىتېبە بە زمانى شىرىنى كوردى وەرگىرەم و لە ئاكامدا لە زستانى ۱۳۹۳ دەستم كرد بە وەرگىرەنى، ھەتاكوو خوينەرى كورد زمانىش لە بوونى ئەم كىتېبە و كىتېبە ھاوشىوھەكان لە بوواری چۆنىھەتى سەرکەوتن و رېگا و شوينى بەختەوھەرى و براوھە بوون لە ژياندا بىبەش نەبىت. ھىوادارم ئەم تىكۆشانەم بکەوئىتە جىي سەرنجى خوينەران و

ههروه‌ها به پیشوازی و دلگه‌رمی ئیوه‌ی خوینهر بتوانم به نووسین و
وه‌گیرانی کتییی به نرختر و باشتر خزمه‌تی زمان و نه‌ته‌وه‌ی کورد
زمانم بکه‌م.

فه‌ره‌ادی لوتفی - زستانی ۱۳۹۴

یہ کہمیں سیرہ کرتی

براوه^۱

به رعوڭده ده بى و په يمان ده به ستي؛

(له خوږا به لىن نادا و بىتو به لىن تىكىش بدا، بى گومان جى به جى ده كا.)

دۆپاۋ^۲

به لىن ده دا. (به لام به لىن پو و چه له و په يمان شكىن و هه ركات به لىن تىك بدا، زوو

له بىرى ده چى ته وه و به لىن نه كهى به جى ناهىنى.)

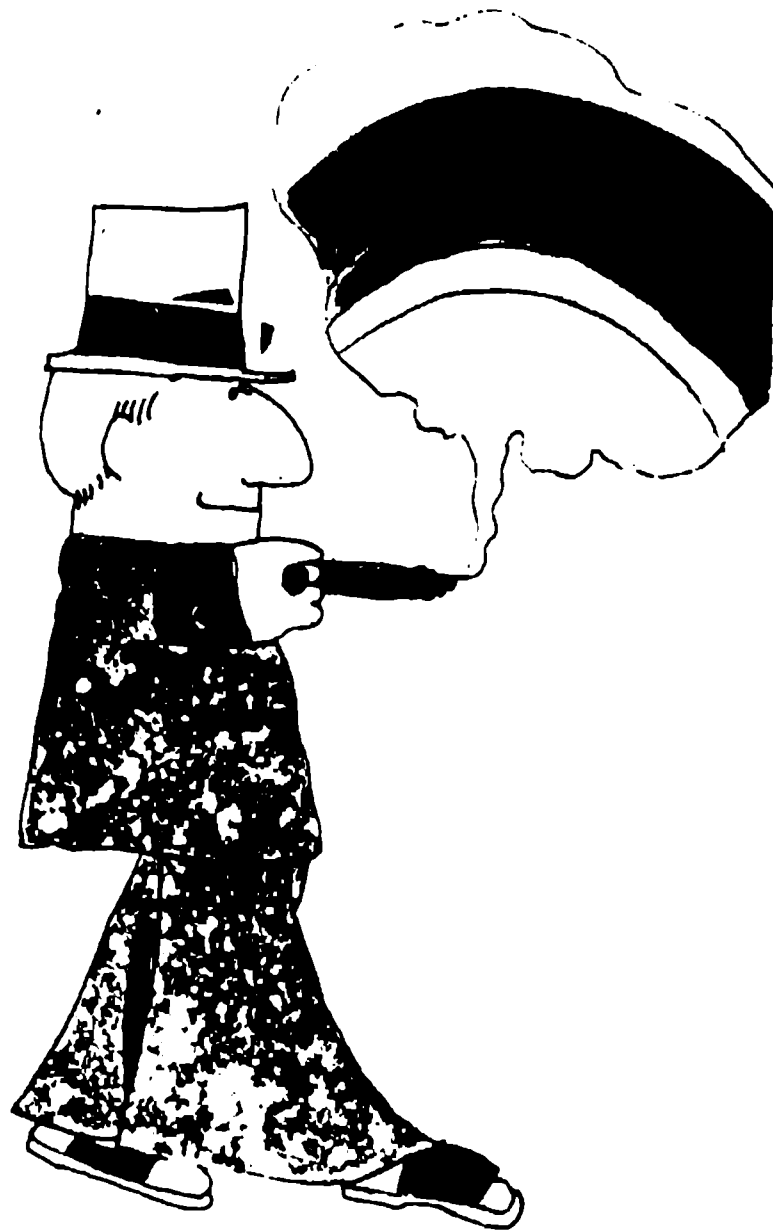
A winner

makes commitments ;

a loser

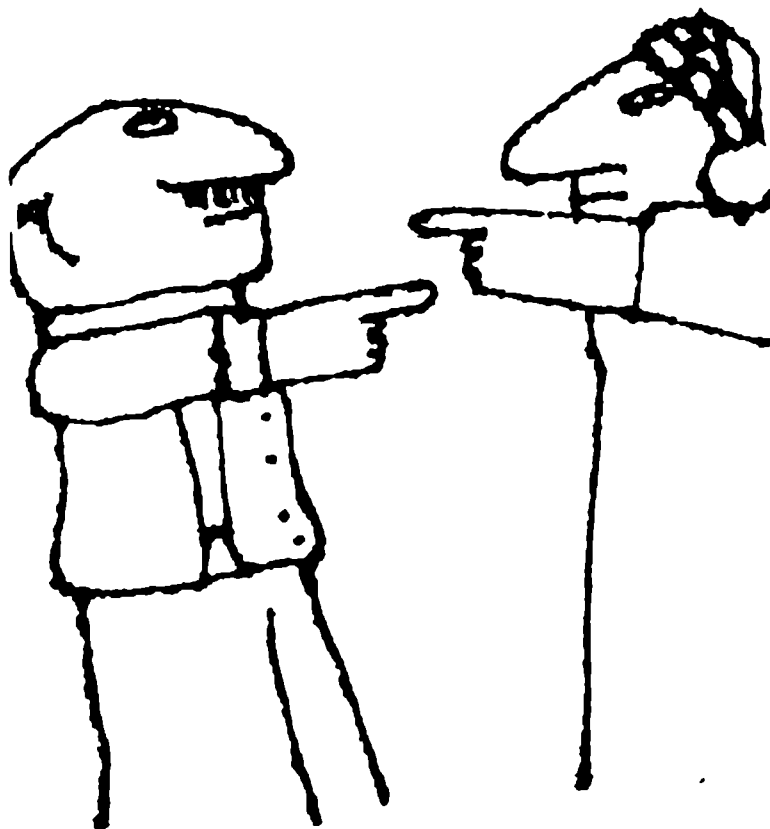
makes promises.

^۱ براوه: سهركه وتوو، به خته وهر، كه سى كه هه مېشه له ژياندا پازى و سهركه وتوو.
^۲ دۆپاۋ: شكست خواردوو، تىك شكاو، به زاو، چاره پەش.

کاتیک براوه تووشی ههله دهبی،
دهلی: «من ههله م کرد»؛
به لام ههرکات مروقی دۆپراو ههله دهکا،
دهلی: «خۆ تاوانی من نه بوو.»

When A winner
makes a mistake,
he says,
"I was wrong" ;
when a loser
makes a mistake,
he says,
"It wasn't my fault."

براوه

ھەمىشە چاكتىر و زۆرتر لە دۆپاۋ كار دەكا و
لە كۆتايىدا كاتى زۆرىشى بۆ دەمىننەتەو ھە بۆ پابواردن؛

دۆپاۋ

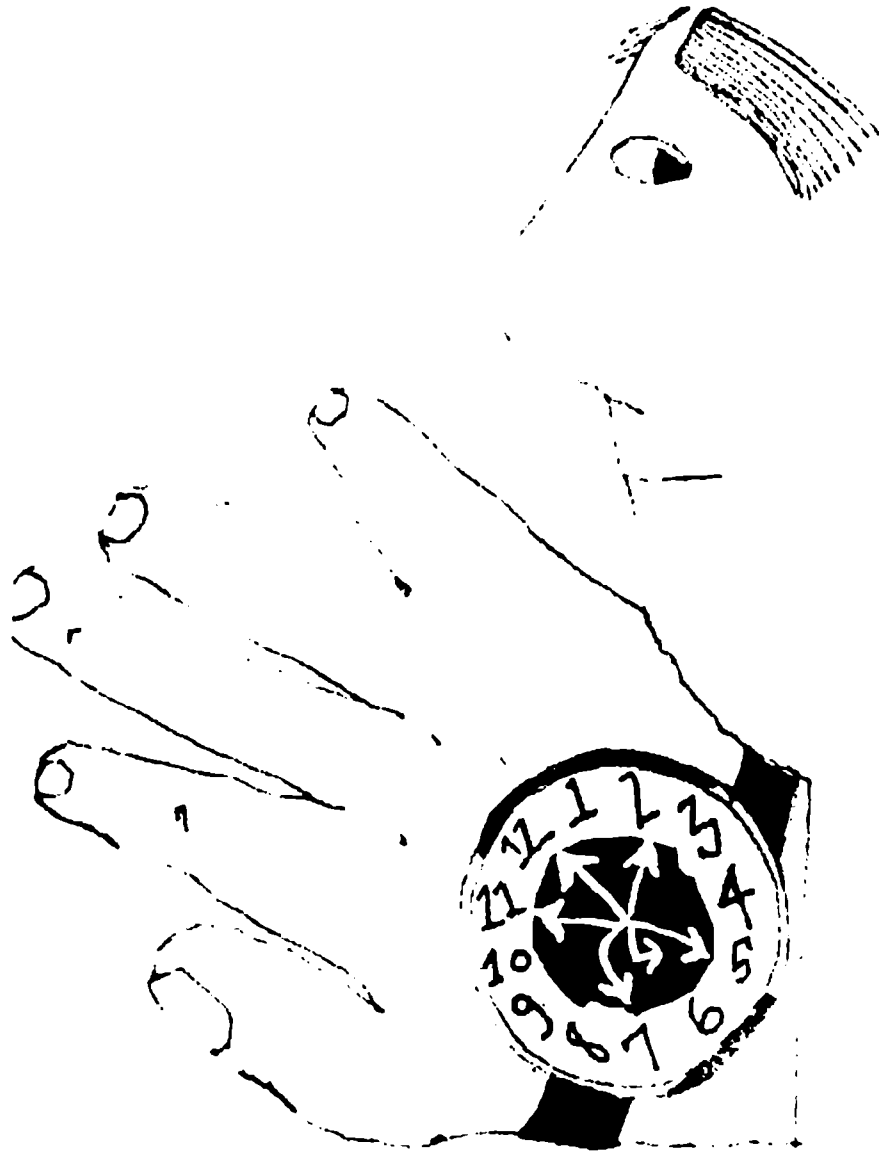
بەردەوام زۆر سەرقالە و بەم ھۆكارەو ھە
ناتوانى بە كارە گرینگەكانى پابگا.

A winner

works harder than a loser,
and has more time ;

a loser

is always "too busy"
to do what is necessary.

ترسى مروڤى براوه له تىك شكان و دۆران،
 زۆر كه متره له و ترسهى كه مروڤى دۆراو له سهركه وتن ههيه تى.
 (مروڤى سهركه وتوو له دۆران و تىك شكان ناترسى و له گه ل ئه وه شدا
 سهركه وتووى و به خته وه رى پى ئامانجىكى ئاسايى يه، به لام مروڤى دۆراو به
 پىچه وانه وه زۆر له تىك شكان و به ئاكام نه گه يشتن ده ترسى و ههروه ها
 سهركه وتوو بوونيشى پى ئه سته م و خه يالى خاوه.)

A winner
 isn't nearly as afraid
 of losing
as a loser
 is secretly
 afraid of winning.

براوه

به وردی و به جوانی، کیشه که تاوتوی ده کا؛

دۆپراو

سه بارهت به کیشه که ی که مته رخه م و به بی مشوره و

به بی نه وهی چاره سه ری بکات، وازی لی دینی.

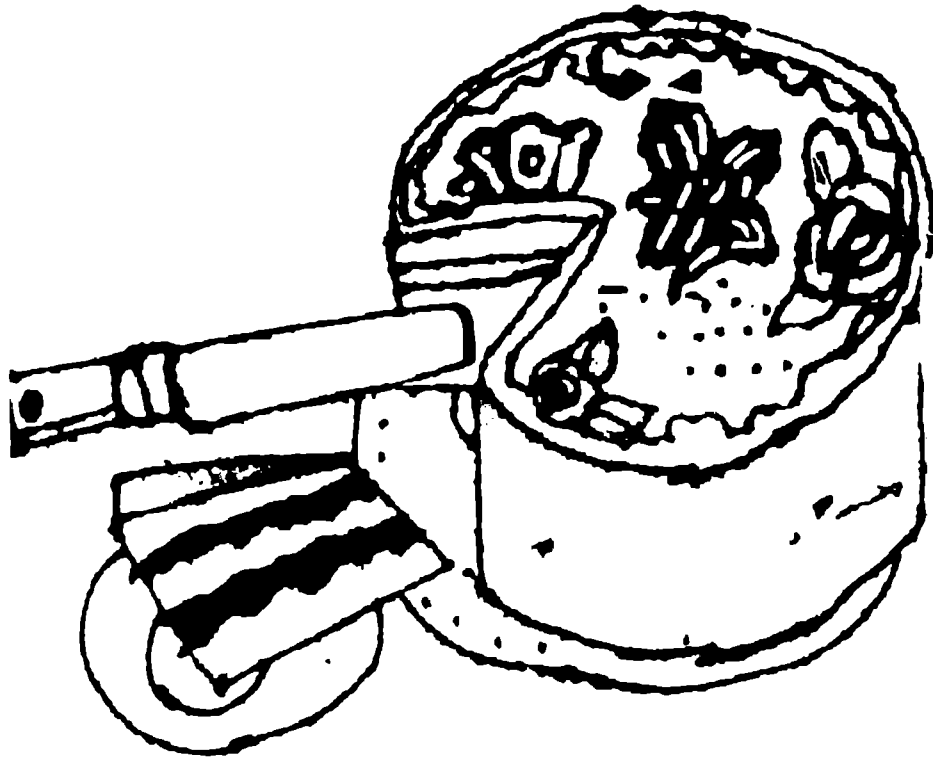
A winner

goes through a problem ;

a loser

goes around it,

and never gets past it.

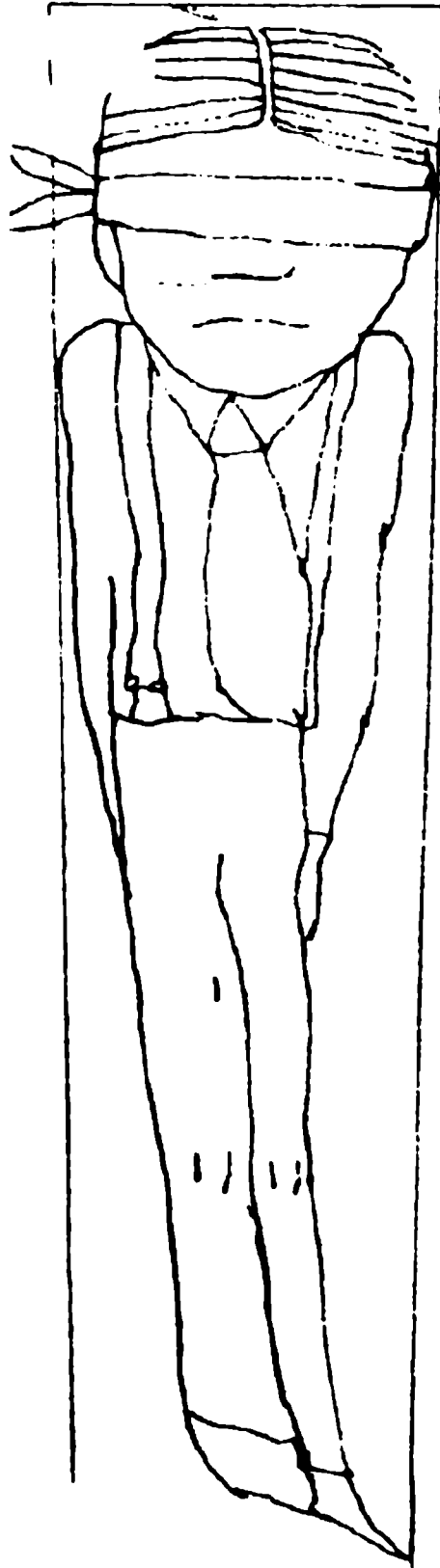
براوه دەلى:

«وهرن بۆ ئەم گرافتە، چارەسەرىك بدۆزىنەوه!»

دۆپاۋ دەلى:

«هېچ كەسى دەرەتان و ڤىنگە چارە نازانى و بۆى پەيدا نابى.»

A winner says,
"Let's find out";
a Loser says,
"Nobody knows."

براوه

ده زانی بۆ چ مه به ستيك خه بات بكا و

سه بارهت به كامهش ريك بكه وي؛

دۆراو

له بارودوخيكدا كه نابي ريك بكه وي، ريك ده كه وي و

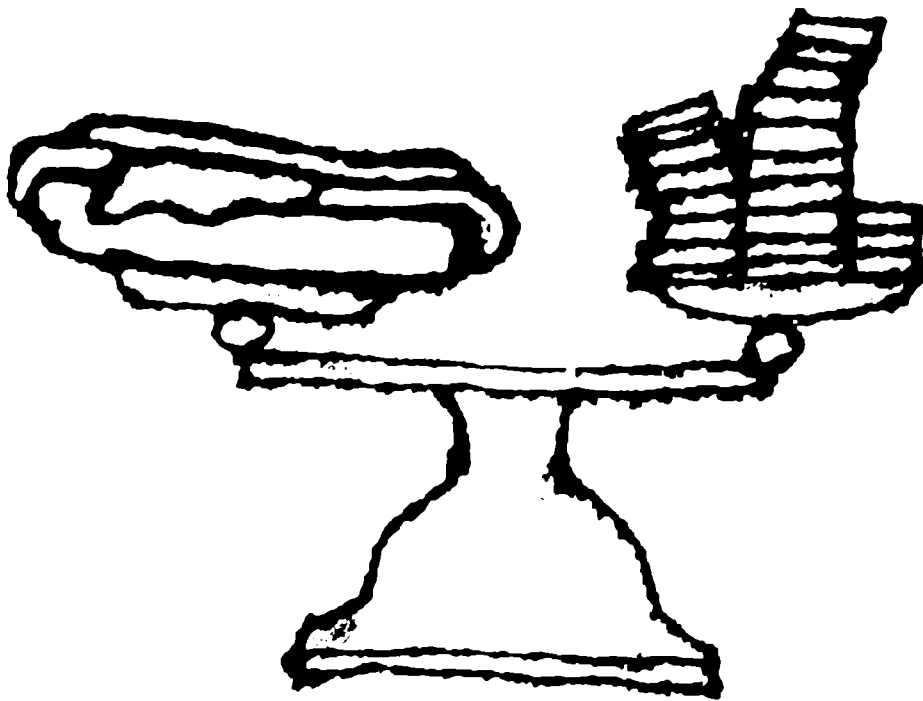
بۆ شتي بي بابه خ، تيده كوشي.

A winner

knows what to fight for,
and what to compromise on ;

a loser

compromises
on what he shouldn't,
and fights for
what isn't worthwhile
fighting about.

براوه

به قهره بزو کردنه وهی ههله کانی خوی، داخ و

پهژیوانی خوی دهرده بری؛

دۆپارو

دهلی: «بۆ ئه م ههله یه ی کردوومه زۆر به داخه م»،

به لاه له داها ترودا ههله که ی دووپات ده کاته وه.

A winner

shows he's sorry
by making up for it;

a loser

says "I'm sorry,"
but does the same thing
the next time.

براه

وای پی باشته ئافهرینی پی بلین و دلگهرمی بکهن،
 نهوهک ته نیا هر «خوشه ویست بی» و بهس،
 هه لبت هه رکام له م دوو حاله ته ش له بهرچاو ده گری؛

دؤراو

خوشه ویست بوونی پی چاکتره له وهی ئافهرینی پی بلین و
 تاریفی چاکه ی بکهن،
 ته نانهت بیتوو نه و خوشه ویستییه
 بیته هوکاری سه رشویری و ئابروو چوونیشی.

A winner

would rather be admired
 than liked,
 although he would prefer both ;

a loser

would rather be liked
 than admired,
 and is even willing to pay
 the price of mild contempt
 for it.

براوه

گوئ راده گری،

دؤراو

ته نیا چاوه پئی نه وهیه زوو دهرفته په یدا بکا و

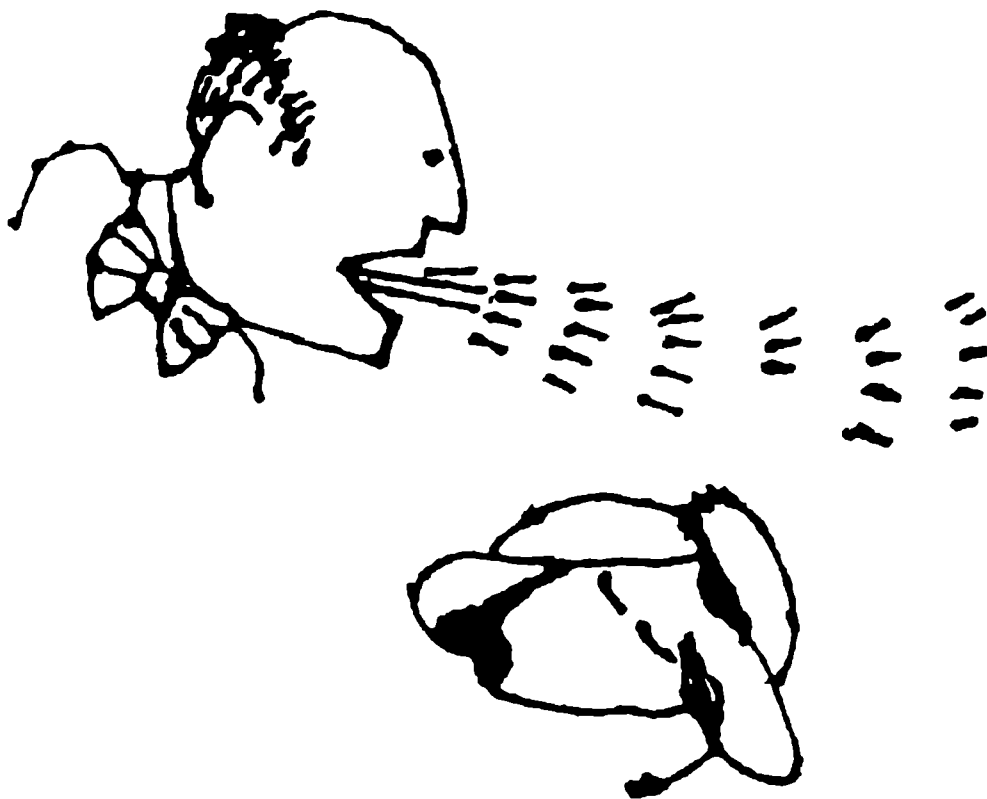
دهست بکا به قسه کردن.

A winner listens ;

a loser just waits

until it's his turn

to talk.

براوه

له بهر خو و وخدهی مامناوهند و نه رمنیانی خوی،
ههست ده کا به هیزه؛

دۆڤاۋ

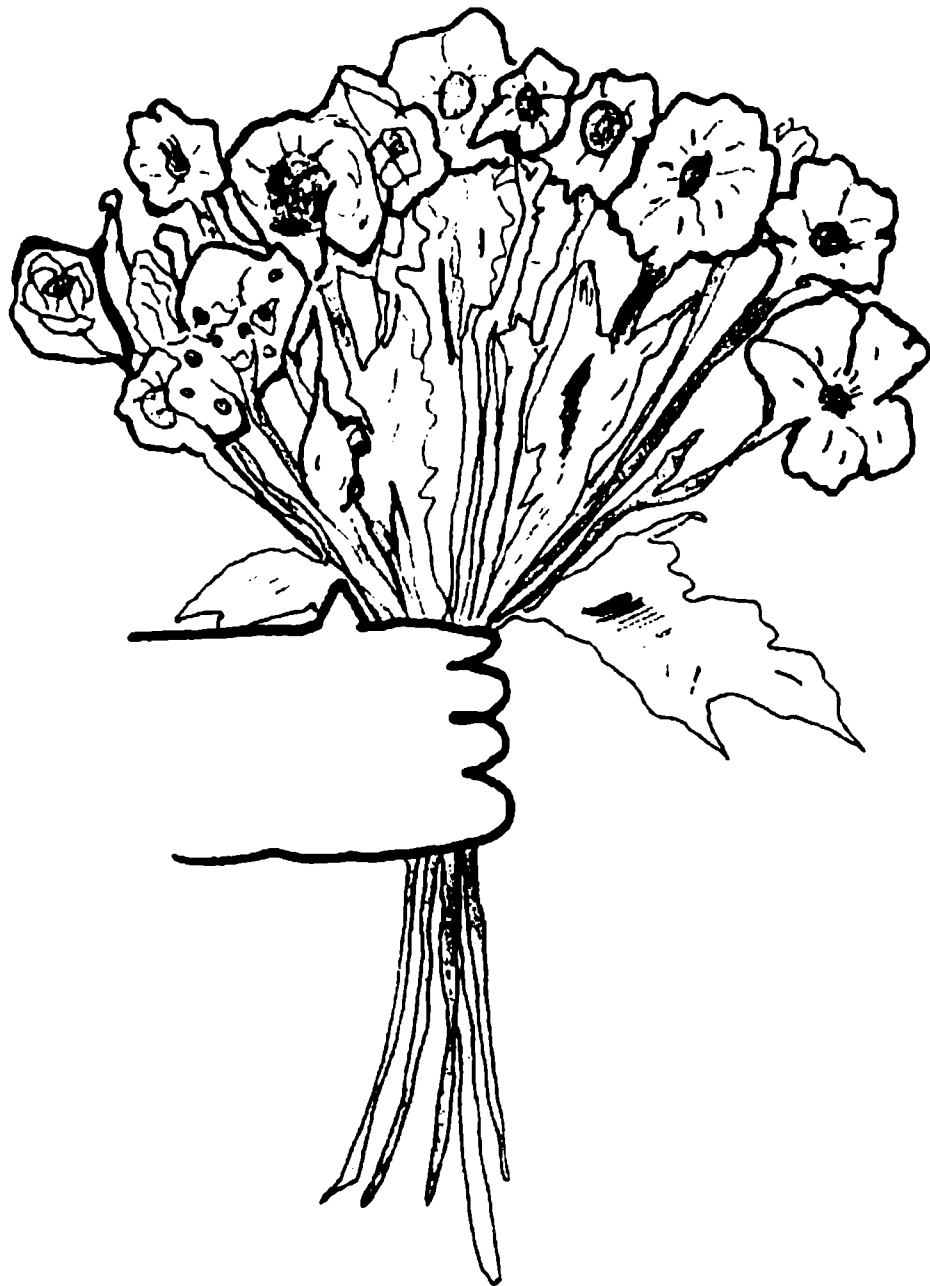
هه رگیز له هیچ کارنکدا مامناوهند و میانه پۆ نییه،
جاری وایه پینگه و هه لویستی لاوازه و جاری واشه
وه کور زۆرداریکی چه وسینه ر، هه لئس و کهوت ده کات.

A winner

feels strong enough
to be gentle ;

a loser

is never gentle -
he is either weak
or pettily tyrannous
by turns.

براوه ده‌لی:

«بروام هه‌یه ده‌بی پئی وشوینی باشتی هه‌بی»

(له ئاکام‌دا باشتی پئی وشوین پیدای ده‌کا.)

دؤراو ده‌لی:

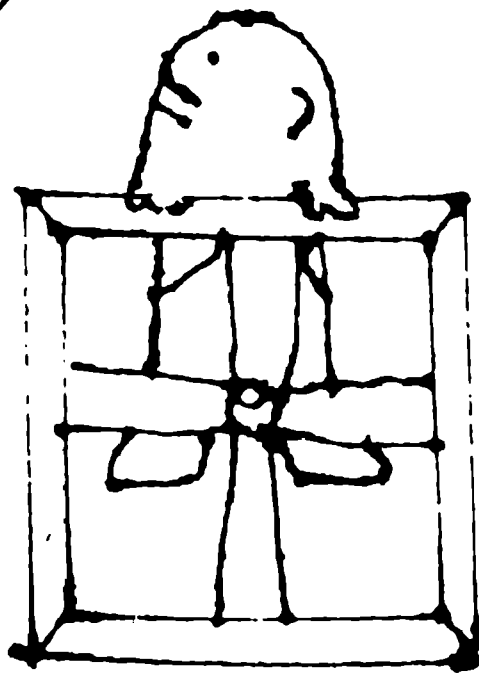
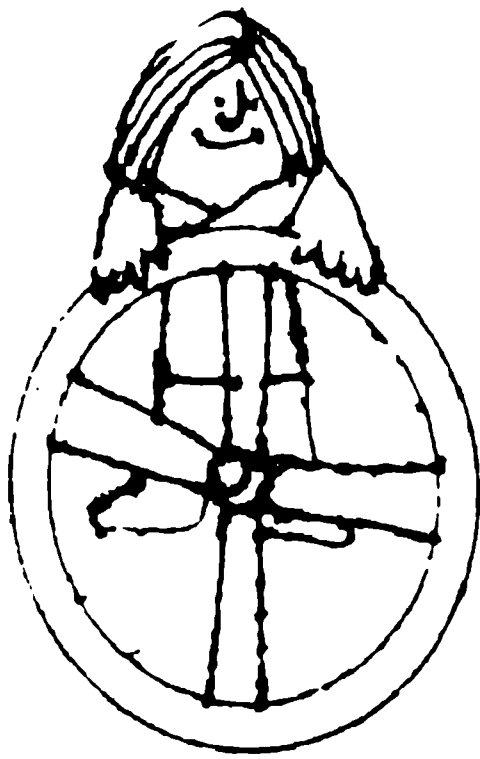
«هه‌تا ئیستا هه‌روا بووه، له‌مه‌و دواش هه‌روا ده‌بی.»

A winner says,

"There ought to be
a better way to do it";

a loser says,

"That's the way
it's always been done here."

براوه

بۆ كه سانی باشتەر و سهرتر له خۆی، پێز دادهنێ و
ههول دهدا زۆر شت لهوان فێر بێ؛

دۆپراو

پقی له كه سێكه لهو سهرکهوتووتر و چاکتر بێ و
تێدهکۆشی خالی لاواز و عهیهکانی بدۆزێتهوه و
بیداتهوه به چاویدا.

A winner

respects those
who are superior to him,
and tries to learn
something from them ;

a loser

resents those
who are superior to him,
and tries to find
chinks in their armor.

براوه

له ژياندا له سه ره خو و مامناوه ند ههنگاو دهني؛

دؤراو

ژيانى به دوو شيوه تيپه دهكا؛ يان زور به پهله پرووزى و توندپهوه،
يان زور خاو و خليسىك و به ئيشتيايه.

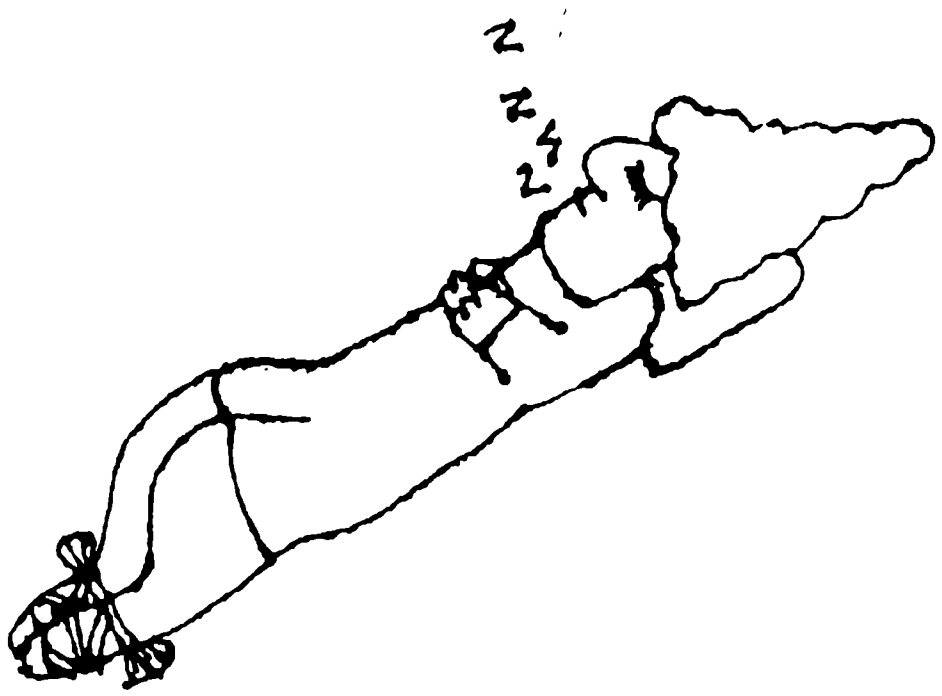
A winner

paces himself ;

a loser

has only two speeds:

hysterical and lethargic.

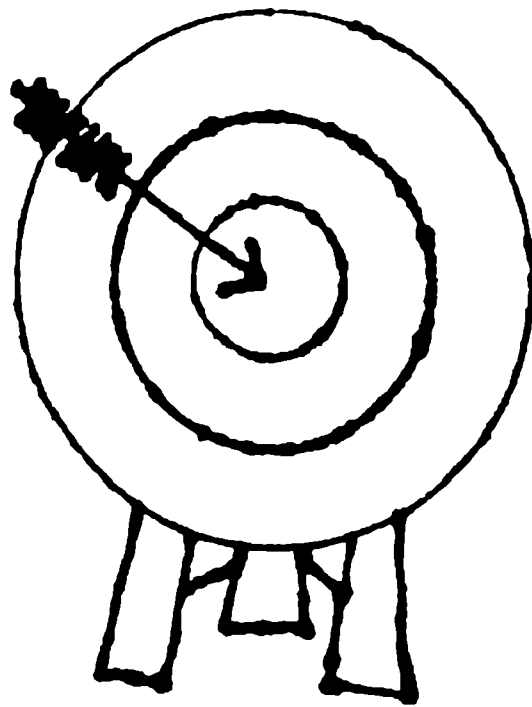

کتابخانه

بهرنامه‌ی

به خورایی

کتابخانه

دووههمین سیره گرتن

براوه

دهزانی کاتی واهیه سهرکهوتن به

نرخیکی قورس و گران وهدهست دهکهوی؟

دؤپاو

زور تامه زرو و ناواته خوازی سهرکهوته،

به لام نه توانای سهرکهوتنی بهیه و نه توانای

پاگرتنی دهستکهوته کانی.

A winner

knows when the price

of winning

comes too high ;

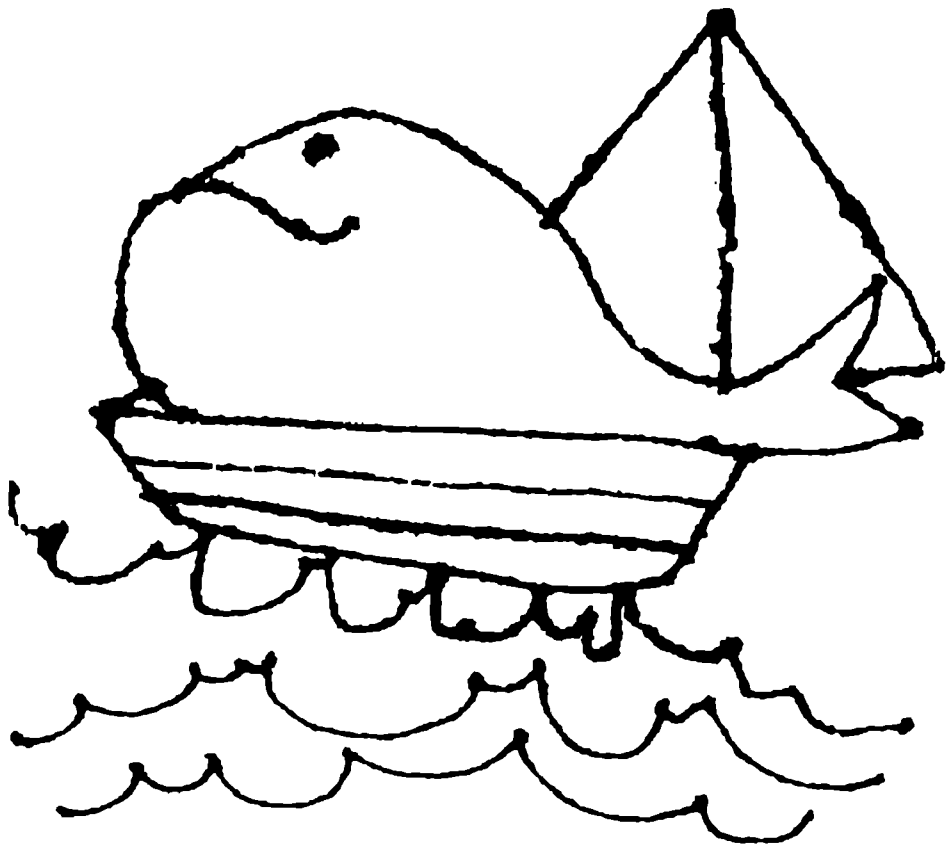
a loser

is overly eager

to win

what he cannot handle

or keep.

براوه

لنكدانه وهيه كي راسته قينه ي له تواناكانى خو ي هه يه و
به وردى و وريايانه له خاله لاوازه كانى خو ي به ئاگايه.

دؤراو

هه م له خاله لاوازه كانى و هه م له خاله به هيزه كانى خو ي بى ئاگايه.

A winner

has a healthy appreciation
of his abilities,
and a keen awareness
of his limitations ;

a loser

is oblivious
both of his true abilities
and his true limitations.

براوه

گرفت و کیشه‌ی سهره‌کیی خوی هه‌لده‌بژیریت و
 بۆئه‌وه‌ی ئاسانتر و زووتر چاره‌سهری بکا،
 کیشه‌که به چهند به‌شی چکۆله‌تر دابه‌ش ده‌کا؛
 (هه‌نگاو به هه‌نگاو ههر جارێک به‌شی له کیشه‌که چاره‌سهر ده‌کا.)

دؤراو

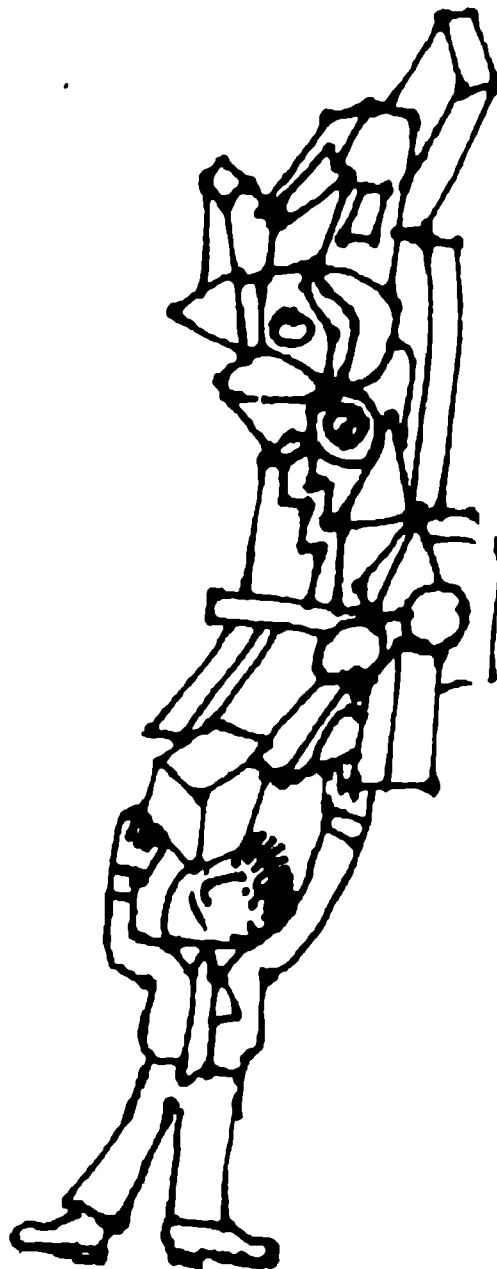
هه‌موو کیشه‌کانی تیکرا واتیکه‌ل و پینکه‌ل ده‌کا،
 که ئیدی نه بۆخوی ده‌توانی چاره‌سهری بکا و نه که‌سیکی تر.

A winner

takes a big problem
 and separates it into smaller parts
 so that it can
 be more easily manipulated ;

a loser

takes a lot of little problems
 and rolls them together
 until they are unsolvable.

براوه

دهزانی بیتوو دهرفته تی پتویست به خهلک بدات،

دلنهرم و دلؤفان دهبن؛

دؤپراو

وای داده نی ههرچه شنه دهرفته تیک به خهلک بدات، زولمی لی دهکن و
له گه لی نامیهره بان دهبن.

A winner

knows that people

will be kind

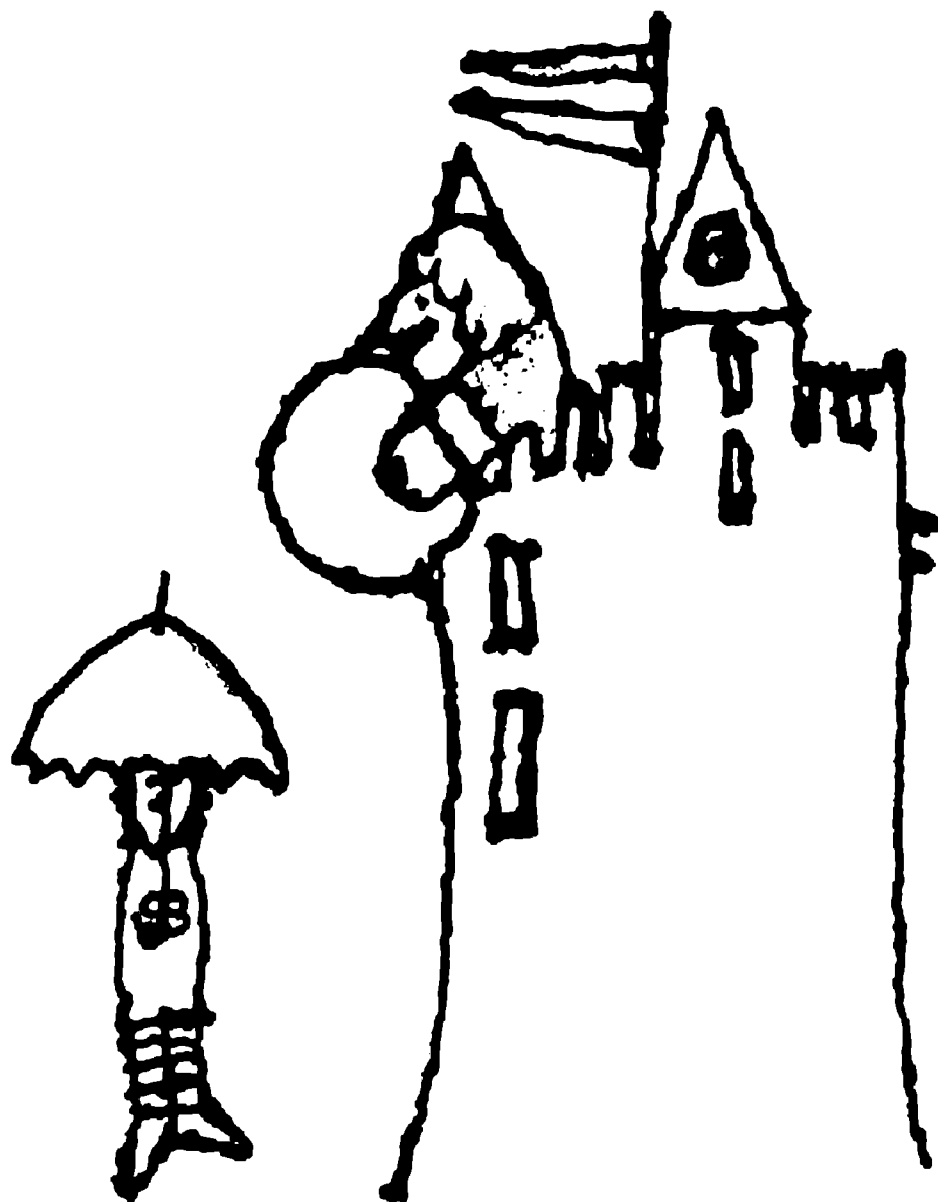
if you give them the chance ;

a loser

feels that people

will be unkind

if you give them the chance.

براوه

ھەموو كات خاوەنى سەرنج و ھزرە، بێر مەند و ھۆشيارە؛

دۆپاۋ

بەبێ سەرنج و بێ ھزرە، بێر تەسك و كەم ھۆشە.

A winner focuses ;

a loser sprays.

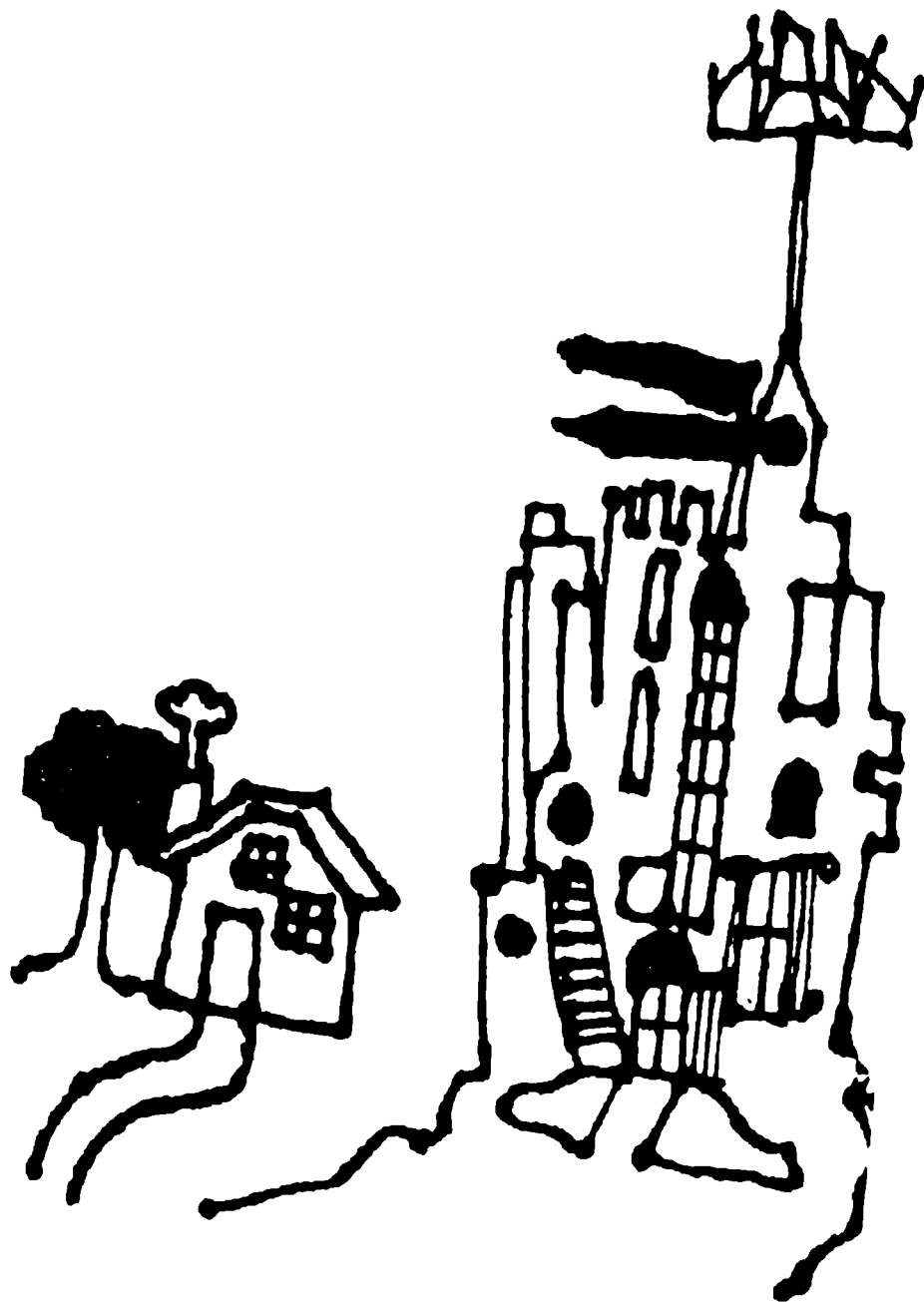
براهه

بیتوو ترووشی ههله بیت، نهزموون و ئاموزگاری لێ وهرده گری؛

دۆپاوه

له ترسی نهوهی ترووشی ههله و تیکشکان نه بیت،
فیر بووه هیچ کارێک نه کا و دهست له رهش و سپی نه دا.

A winner
learns from his mistakes ;
a loser
learns only
not to make mistakes
by not trying anything
different.

براوه

ههول ده دا هه رگيز خه لک ئازار نه دا و قهت کهس نه پرهنجيني،
مه گهر له و کاته که مويانه ي که ته م پرهنجاندنه بو ئامانجيني گه وره بي؛

دۆڤاو

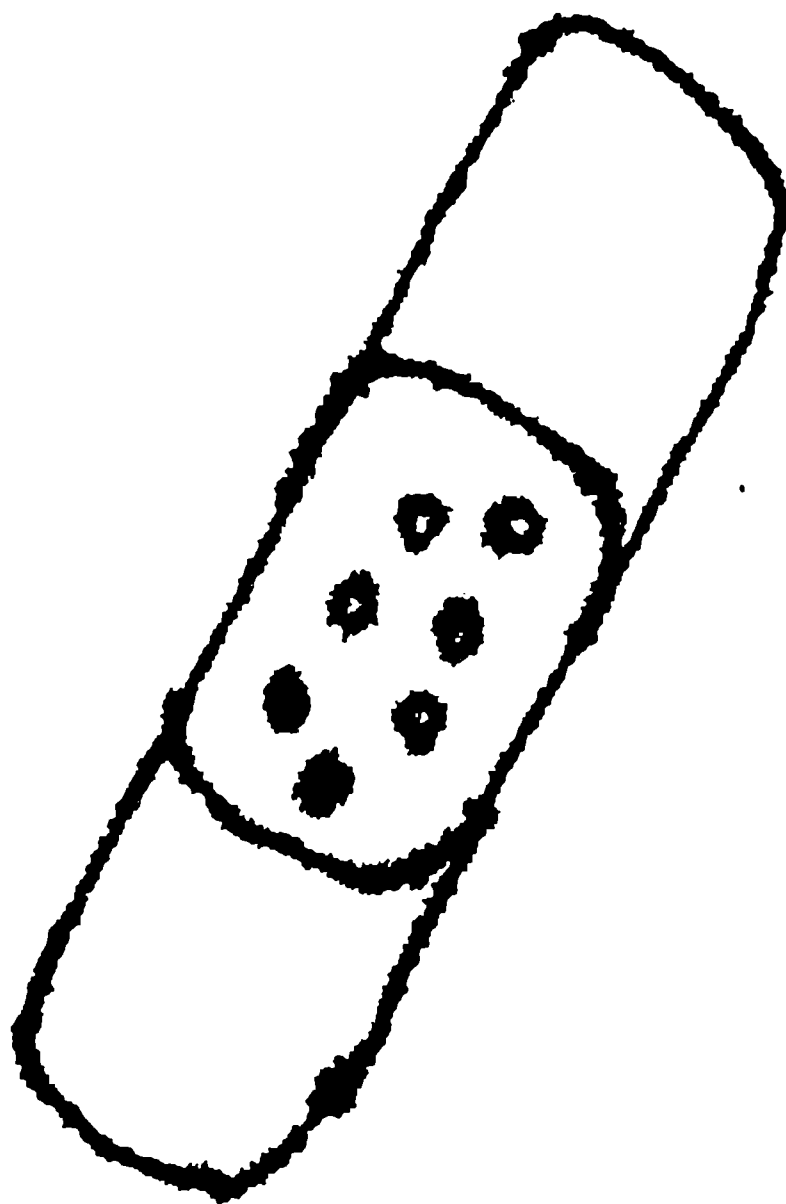
قهت يني خوش نيه به ئانقه ست خه لک ئازار بدا،
به لام له خورا هه ميه ته م کاره ده کا (به بي ته وه ي بزاني).

A winner

tries never to hurt people,
and does so only rarely,
when it serves a higher purpose ;

a loser

never wants to hurt people
intentionally,
but does so all the time,
without even knowing it.

براوه

کۆکردنه وهی مأل و سامانی دنیای پین ئامرازیکه بۆ چیژ وه رگرتن له ژیان،
به واتایه کی تر مروفی براوه ژیانى تهرخان ناکا بۆ کۆکردنه وهی مألئ دنیا،
به لکرو سامان و مألئ دنیا تهرخان ده کا بۆ ژیانئیکى باشتتر.

دۆراو

کۆکردنه وهی مألئ دنیا ده کاته ئامانجى سه ره کیى ژیانى خوئ و هه ره به م
هۆکاره شه وه (بیجگه له وهی تا چ راده مألئ دنیای هه یه) هه یچ کات هه ست به
به خته وه رى و سه رکه وتووئى ناکا و چون به روای به خوئ و به سه رکه وتنى
خوئ نیه، هه رگیز سه رکه وتوو نابئ.

A winner

uses amassing only

as a means to enjoying ;

a loser

makes amassing an end in itself -

therefore, no matter

how much the loser amasses,

he never looks upon himself

as a winner,

and he never is.

براۋە

سەبارەت بە بارودۆخى دەۋروبەرى خۆى ھەستىار و ھۆشيارە؛

دۇپراۋ

تەنيا لە ھەست و سۆزى خۆى ئاگادارە و لە بارودۆخى دەۋروبەرى خۆى
بى ئاگايە.

A winner

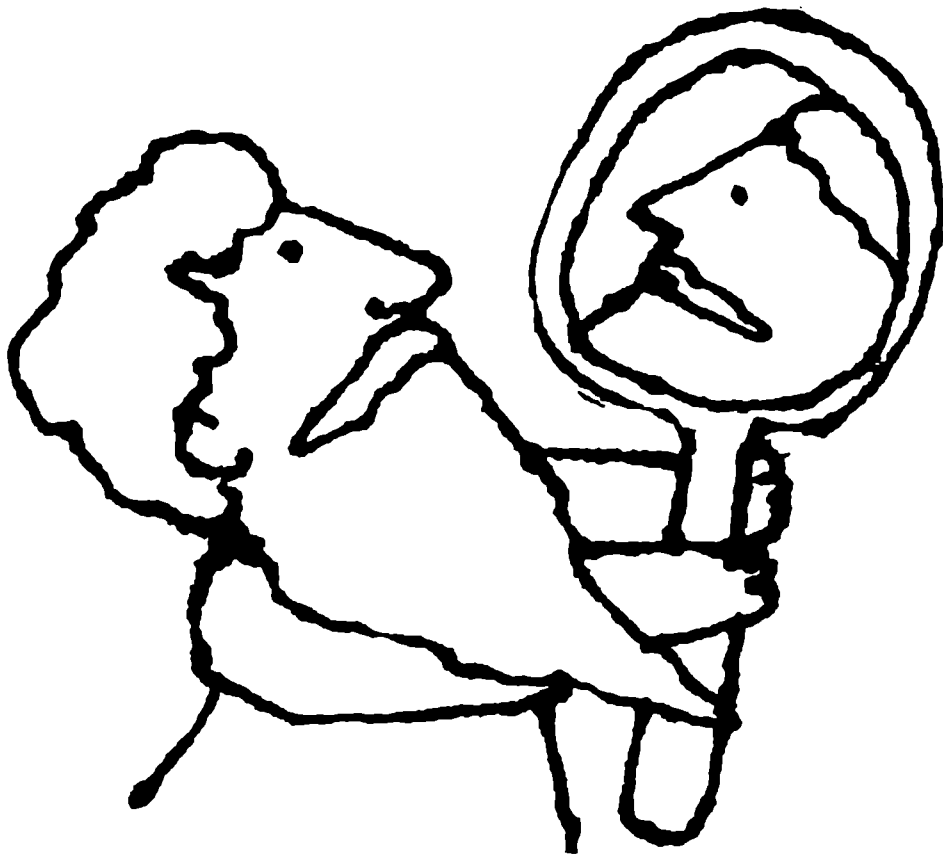
is sensitive

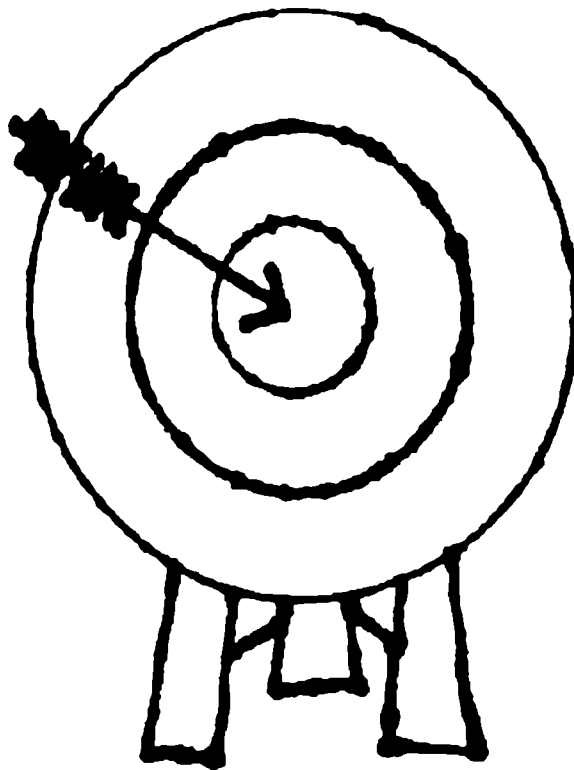
to the atmosphere around him ;

a loser

is sensitive

only to his own feelings.

سپه‌مین سیره‌گرتن

دۆڤاو

دوو فاکتۆری نابەرئامبەری و سیاسەت بە ھۆکاری دۆڤان و تێک شکانەکانی
دەزانئ؟

براوه

پێی باشتەرە بۆخۆی بەرپرئسیاریەتی دۆڤان و تێک شکانەکانی لە ئەستۆ بگرت،
نەوێک کەسانی دەورووبەری؛ ھەڵبەت کاتیکی زۆریش تەرخان ناکا بۆ عەیب
گرتن و دۆزینەوێ کەم و کووڕیی کەسانی تر.

A loser

blames "politics"

or "favoritism"

for his failure ;

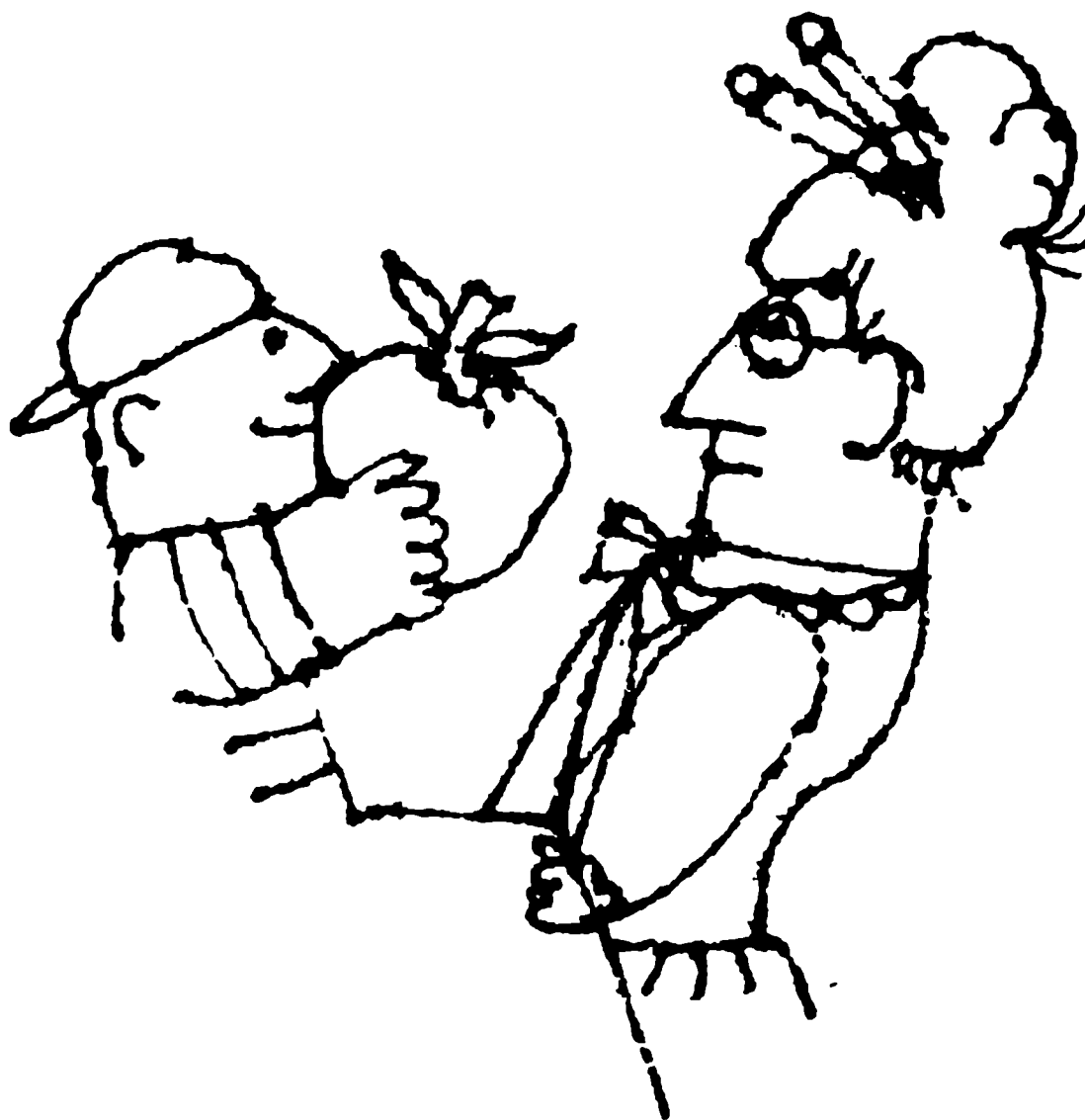
a winner

would rather blame himself

than others-

but he doesn't waste much time

on any kind of blame.

دؤراو

بروای به قهزا و قهدهر و چاره‌نووسی خودایی هه‌یه؛

براوه

بروای وایه مروّف به کرده‌وهی دروست یان هه‌له‌ی خوئی،

چاره‌نووسینکی چاک یان خراب بوخوئی ده‌خولقیتینی.

A loser

believes in "fate" ;

a winner

believes that we make our fate

by what we do,

or fail to do.

دؤراو

بیتوو زؤرتئر له و پادهی که چاکهی له گهآ کراوه، چاکه له گهآ که سی بکا، به
تهواوی ههست به دؤران و تیکشکان دهکا.

براوه

ههرچهنده چاکه و قازانجی بؤ خهآک زؤرتئر بی، ههست دهکا پیگه و وهج و
باهخی خوی بؤ داهاتوو بههتئر دهکا و بهمه خوی دهبوورژینیتتهوه.

A loser

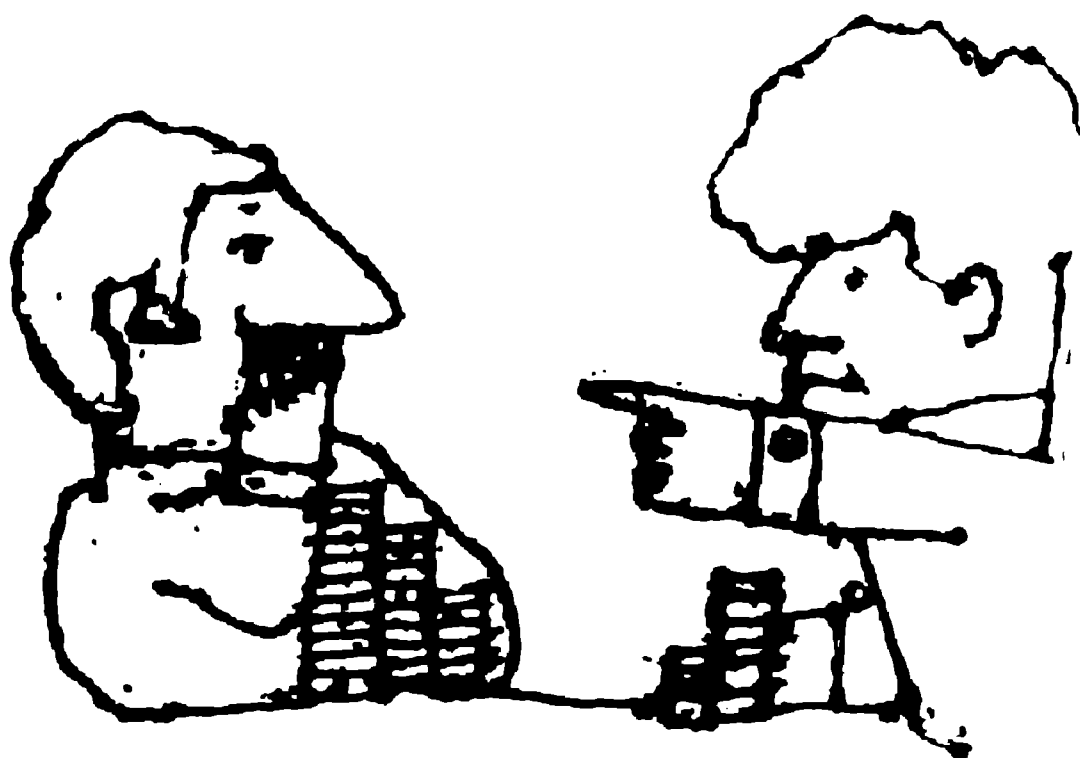
feels cheated

if he gives more than he gets ;

a winner

feels that he is simply building up

credit for the future.

دۆراو

بیتوو له چاو خهلك برىك له دوا بى، رهوش توند و تووره ده بى و
هاتوو برىك وه پيش كهوى، خوى ناپاريزى و خوى ده خاته مه ترسييه وه؛
براوه

له هه ر بارودوخى كدا بى، هيمنايه تى و هاوسهنگى خوى ده پاريزى.

A loser

becomes bitter

when he's behind,

and careless

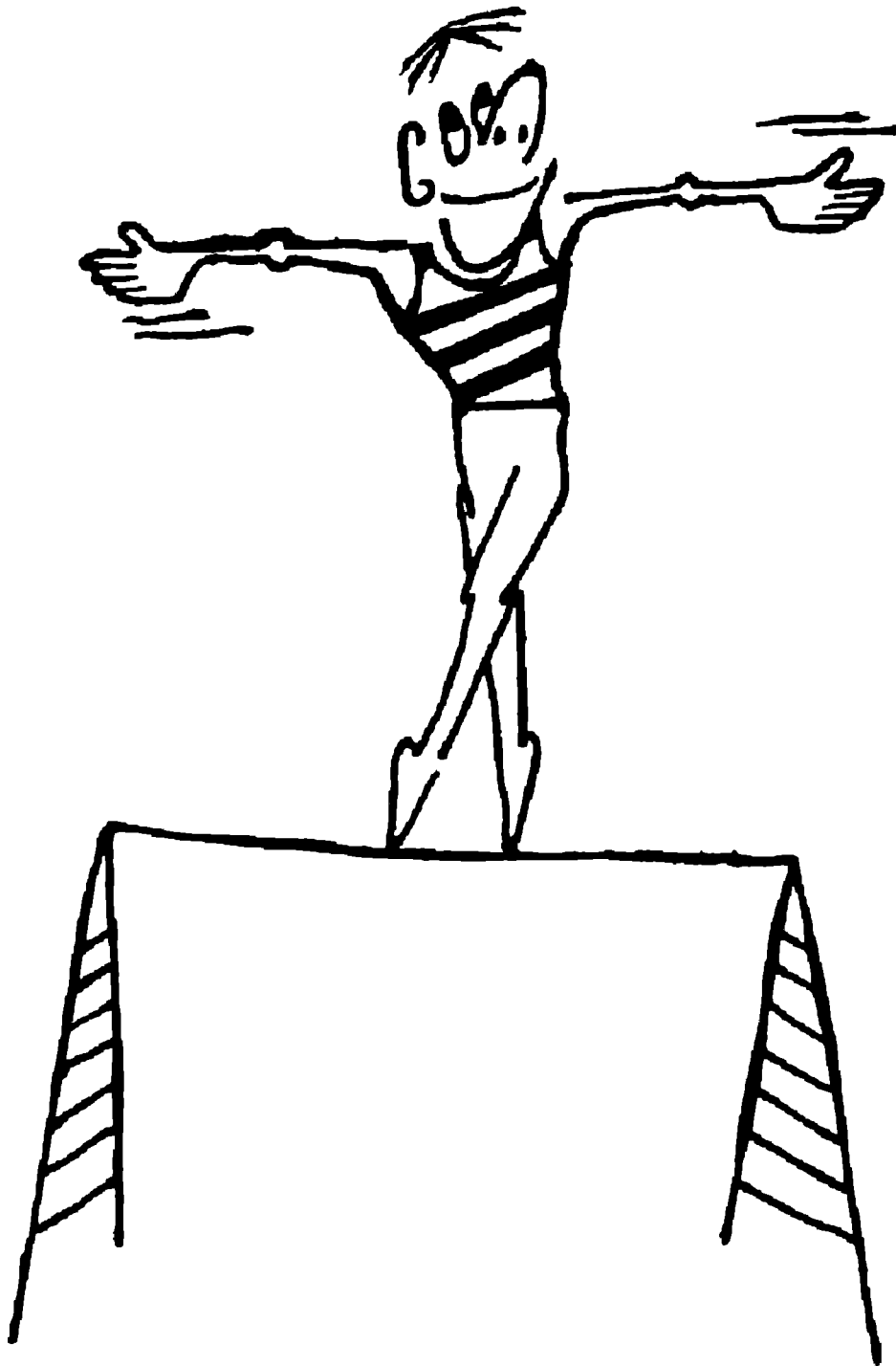
when he's ahead ;

a winner

keeps his equilibrium

no matter which position

he happens to find himself in.

دؤپاو

زۆر ده ترسی له وهی خوی یان خه لکانی ده وروبهری، به کهم وکووړیه کانی
بزانی؛

براوه

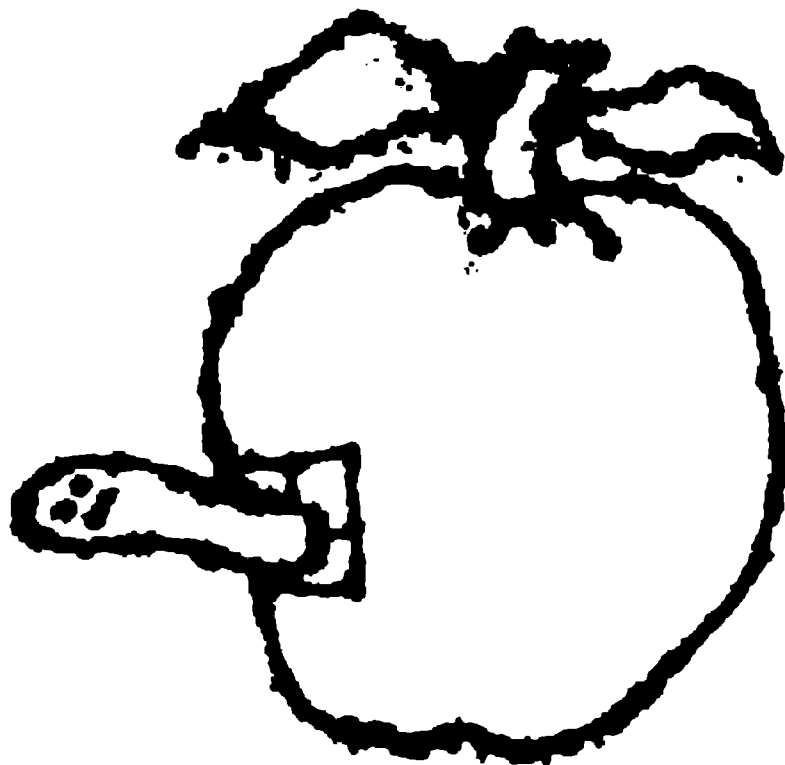
ده زانی که عیب و کهم وکووړیه کان به شینکن له که سایه تیی ههر مروښک و له
کاتیکدا هه و ل ده دا تا کوو شوینه واری ئه م کهم وکووړیه بیه به سهریته وه، بهرایی بهر
حاشا له کاریگری و په نگدانه وه یان ناکا.

A loser

is afraid to acknowledge his defects
to himself or to others ;

a winner

is aware, that his defects are part
of the same central system
as his assets,
and while he tries to diminish
their effect,
he never denies
their influence.

دؤراو

کاتیک ئاکاری ناپه‌وا و لاساری له کهسانی ده‌وروبه‌ری ده‌بینی، ناپه‌زایی خۆی
 ده‌رنابری و خه‌م و خه‌فته‌ی بۆ ده‌خوا و به‌تۆله‌ سه‌ندن له‌ خۆی، بارودۆخیک
 خراپتر بۆ خۆی ده‌خولقیینی.

براوه

له‌ بارودۆخیک ئاوادا، به‌ سه‌ربه‌خۆیی، دل‌شاوی و ناپه‌زایی خۆی ده‌رده‌بیری
 و ده‌روونی خۆی له‌ وه‌سته‌ی ئازاری ده‌دا، به‌تال ده‌کا؛ پاشان کیشه‌که‌ له‌ بیر
 خۆی ده‌باته‌وه‌.

A loser

smolders with unexpressed resentment
 at bad treatment,
 and revenges himself by doing worse ;

a winner

freely expresses resentment at bad treatment,
 discharges his feelings,
 and then forgets it.

دؤپاو

شانازی به سهر به خویی خوی ده کا، له کاتیکدا که به راستی خهریکی
سهره پویی و لاساریه و شانازیش به کاری ههره وهز و کومه لی خوی ده کا، له
کاتیکدا نه مجارهش وه شوین که سانی تر که وتووه و هیچ شتیک به ویست و
ئیراده ی خوی نییه؛

براوه

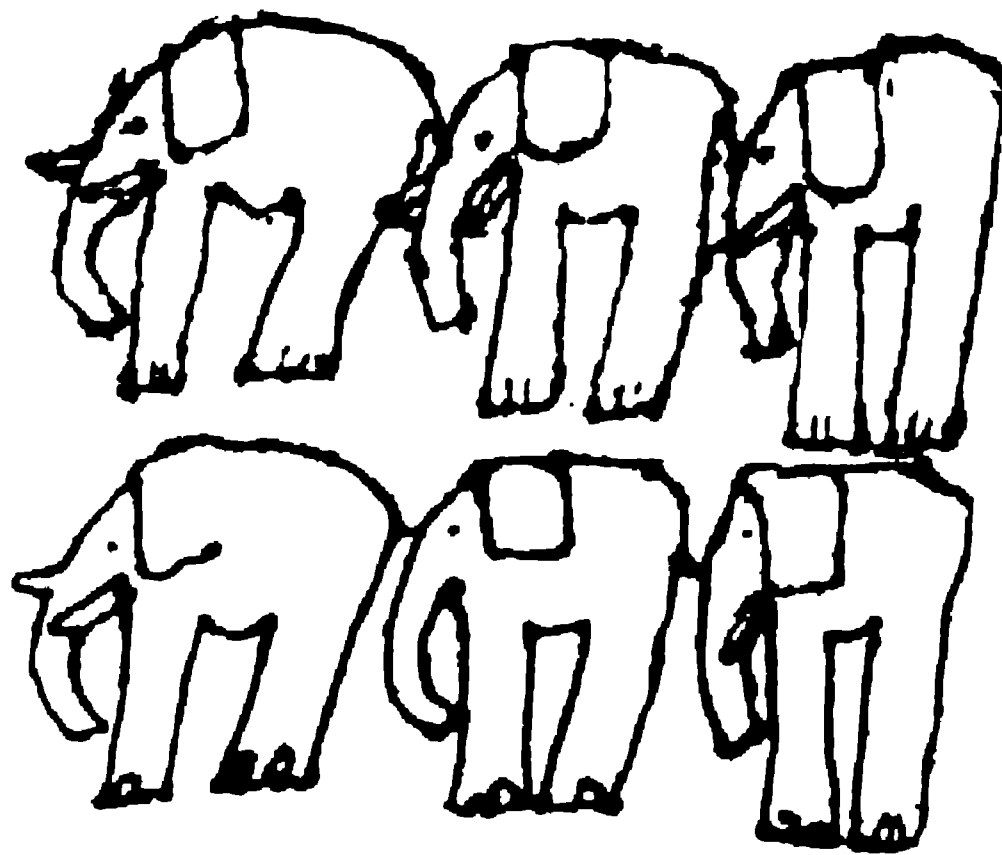
ده زانی کام بریار به شیوه ی سهر به خو بدات و کام بریاریش دوا ی راوینژ و
پرس وپا کردن ده ربری.

A loser

prides himself on his "independence"
when he is merely being contrary,
and prides himself on his "teamwork"
when he is merely being conformist;

a winner

knows which decisions
are worth an independent stand,
and which
should be gone along with.

دؤراو

سه بارهت به كه سانی سهر كه وتوو و براوه، بهر چاوته ننگ و به خيله و كه سانی
دؤراو و تيك شكای پئی بی بایه خ و سوو كه؛
براوه

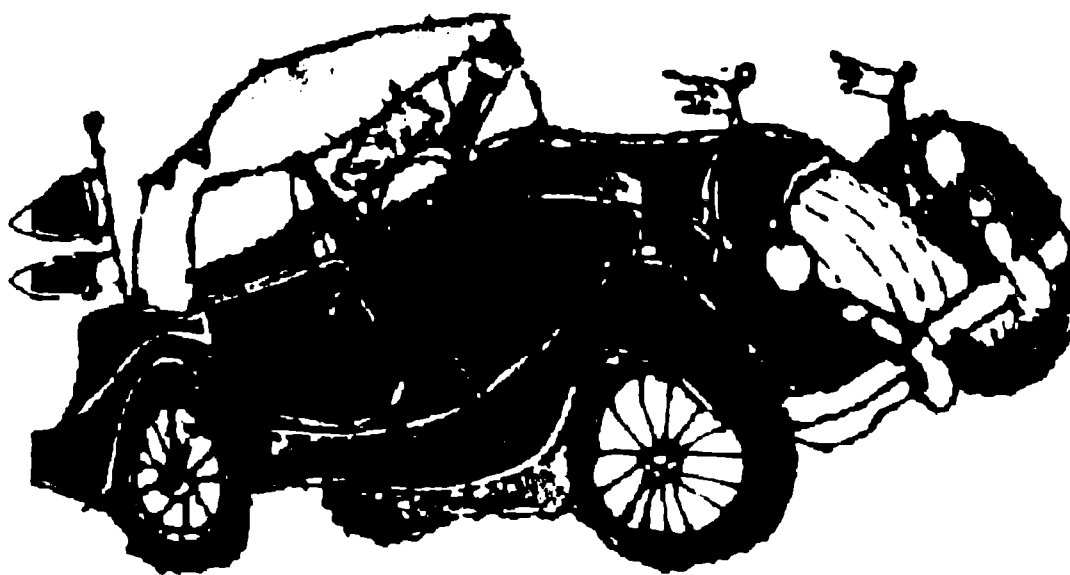
خه لك له سهر بنه مای چۆنیه تی كه لك وه رگرتیان له توانا کانیان
هه لده سه نگی نی و دادوهری ده کا، نه ک له سهر بنه مای پتوهره کانی
سهر كه وتوویی مالی، و بو «مندالیتی بویا خچی» كه ئیش و کاره که ی به
جوانی و وه ستایانه به پتوهره ده با، پتزیکی زیاتر داده نی تا کوو كه سیتی
هه ل په رستی حیزفرسه تی ته و او عه یار.

A loser

is envious of winners
and contemptuous of other losers ;

a winner

judges others only by how well they live up to
their own capacities, not by some
external scale of worldly success,
and can have more respect
for a capable shoeshine boy
than for a crass opportunist.

دؤراو

جاری وایه بیر له وه ده کاته وه که بو تیک شکان یان سهرکه وتیش یاسا و
رئسایه ک ههیه؛

براوه

ده زانی که ده توانی چاوپۆشی بکا له ههر یاسا و پری وشوینیک له ههر
کتیپیکدا، ته نیا پری وشوینیک نه بی: «ههر نه وه به که هه ی،
(وه شوین که وتوویه کی ده مارگرژ مهبه و لاسایی که س مه که وه)، هه ول بده بی
به و که سه ی که ده تهه وی:» ته نیا خالی سهرکه وتن له زیاندا ههر نه مه یه و
به س.

A loser

thinks there are rules
for winning and losing ;

a winner

knows that every rule in the book
can be broken, except one -
be who you are,
and become all you were meant to be,
which is the only winning game
in the world.

دۆپراو

پشت ده به ستن به و كه سانه ی له خۆی به هیزترن و
گرینی دل و داخی دلی به و كه سانه ده پیزنی كه له خۆی بی ده سه لات ترن؛

براوه

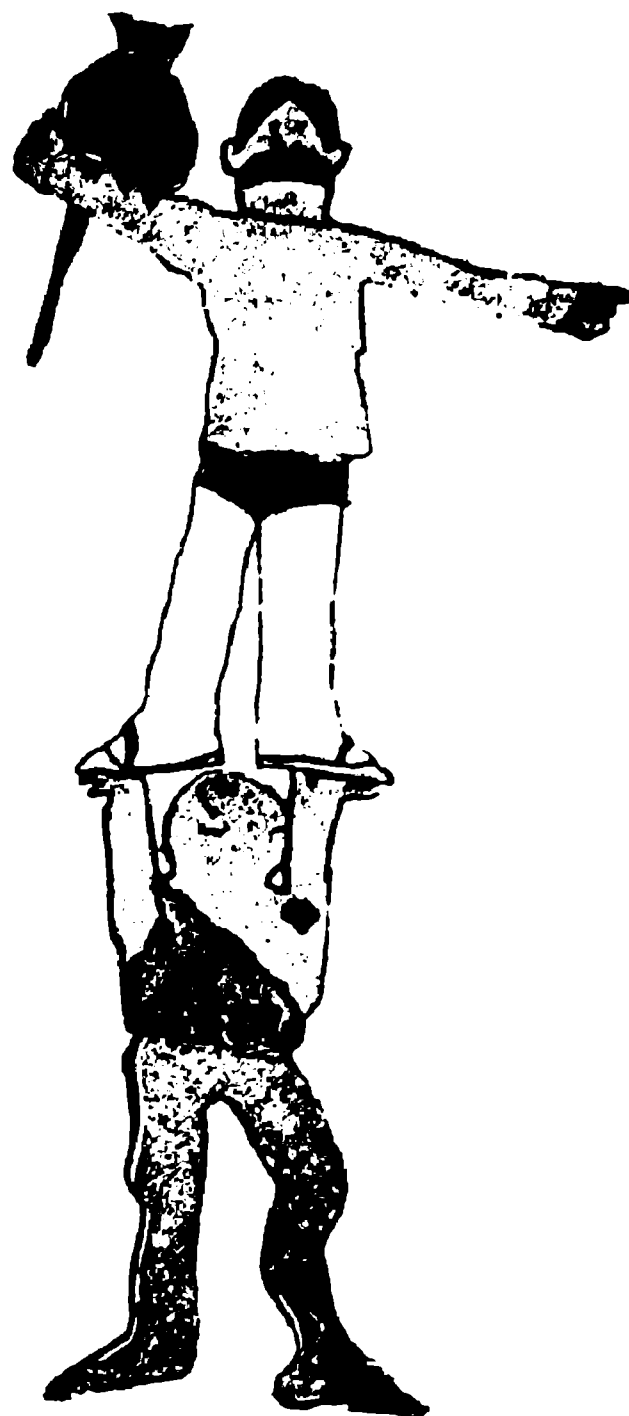
له سه ر پنی خۆی راده وه ستن و بیتوو كه سانیک پشتی پی بیه ستن،
هه ست به وه ناكا كه خۆیان به سه ردا داسه پاندووه.

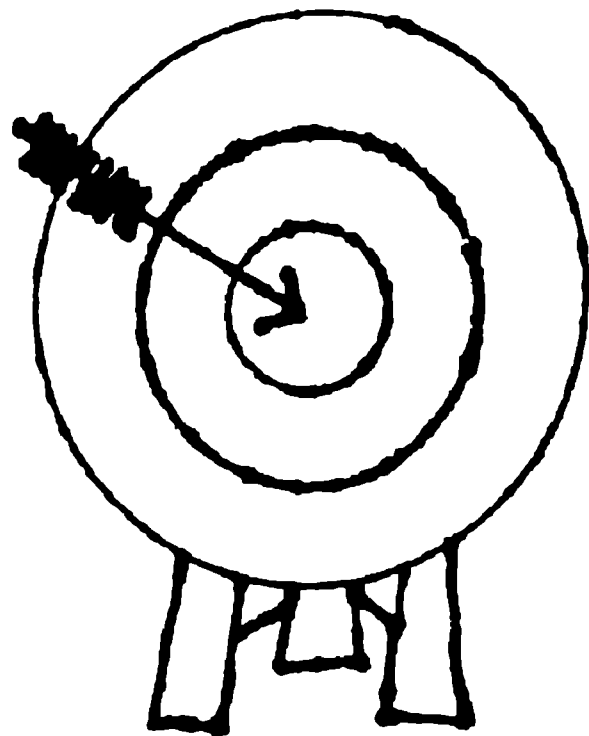
A loser

leans on those stronger than himself,
and takes out his frustrations
on those weaker than himself ;

a winner

leans on himself,
and does not feel imposed upon
when he is leaned on.

چو لارمىن سىره گرتن

براوه

له ناخی که سایه تیی مرؤفینکی خراپدا،
به دواي چاکیه کانیدا ده گه پری و سهرنجی ئاکاره باشه کانی ده دا؛

دؤراو

له ناخی مرؤفینکی چاکدا،
به دواي خراپه کانیدا ده گه پری و ههر به و بۆنه وه به زه حمهت ده توانی له گهل
خهلکانی ده و روبه ری هاوکاری بکا.

A winner

seeks for the goodness

in a bad man,

and works with that part of him ;

a loser

looks only for the badness in a good man,

and therefore finds it hard

to work with anyone.

براوه

له حالینکدا که دهمارگرژییه کانی و لاسارییه کانی خوی وه نه ستو ده گری،
ههول ده دا له کاتی دادوه ریدا به سهر ئهم دهمارگرژییه نه دا زال بی؛

دۆڤاو

بوونی ههر چه شنه دهمارگرژییه ک له خویدا پهرت ده کاته وه،
ههر به و بۆنه وه تا کوتایی ته مه ن
ده بیته گیرۆده و دیلی دهمارگرژییه کانی خوی.

A winner

admits his prejudices,
and tries to correct for them
in making judgments ;

a loser

denies his prejudices,
and thus becomes
their lifelong captive.

براوه

ترستیکی نییه له بارودۆخی دژ به یه ک و ناجۆردا بێ،
چونکه بارودۆخی دژ به یه ک و ئالۆز، بیر و میشکی تیک نادا؛

دۆپراو

له جیاتی ئهنجانی کاری شیوا و گونجاو،
وای بێ باشتره له گهڵ بارودۆخه دژ به یه ک و ناجۆره که دا
هاونا ههنگ بێ و بسازی.

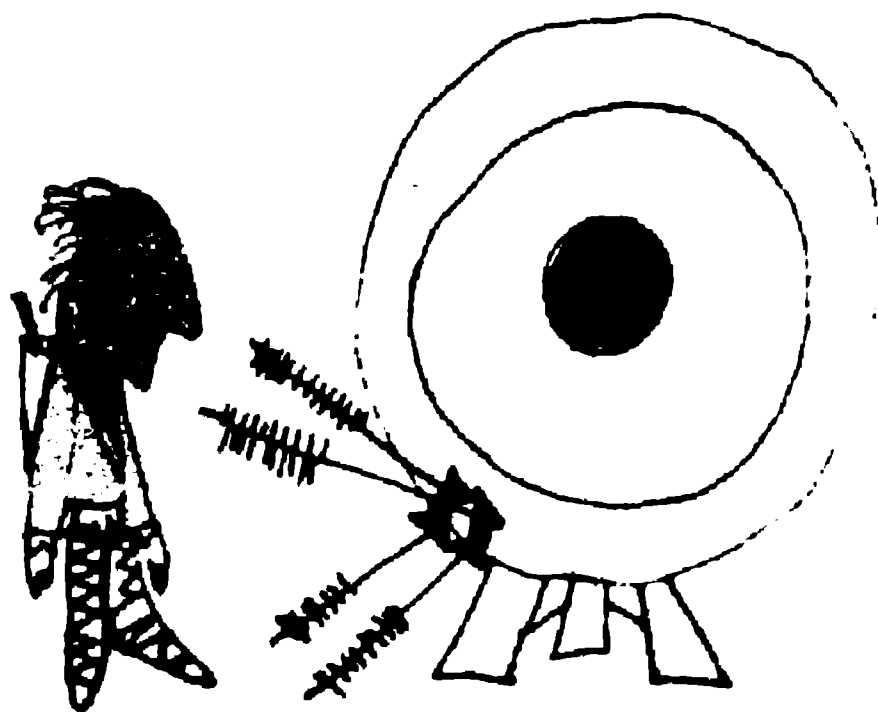
A winner

is not afraid to contradict himself
when faced

with a contradictory situation ;

a loser

is more concerned
with being consistent
than with being right.

براوه

له یاری چاره‌نووس و ئەم راستییه تیگه‌یشتووه که:

هه‌موو کات بۆ لێهاتوویی و کاری شیاو،

ده‌ست‌خۆشی و پێزانین له ئارادا نییه؛

به‌بێ ئەوه‌ی تێروانینیکی ره‌ش‌بینانه‌ی هه‌بێ؛

دؤراو

به‌بێ ئەوه‌ی له یارییه‌کانی چاره‌نووس و ژيان تیگات، ره‌ش‌بینه.

A winner

appreciates the irony of fate,

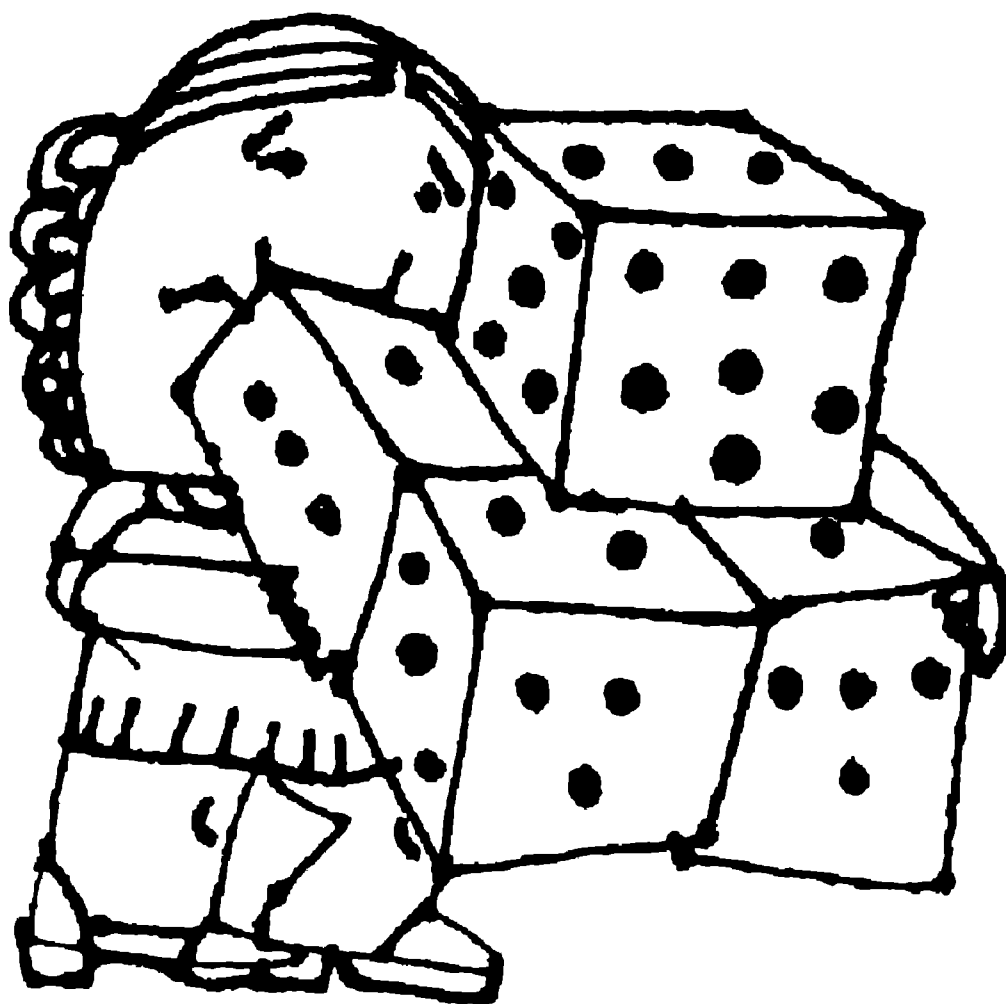
and the fact

that merit is not always rewarded,

without becoming cynical ;

a loser

is cynical without appreciating
the irony of fate.

برآوه

دهزانی چۆن پنداگر و سوور بی،

به بی نه وهی رهوشینکی ویشک و فهرمی هه بی؛

دؤپاوه

زۆر جار ئاکار و کهسایه تییه کی ویشک و فهرمی هه یه، چونکه توانای

سوور بوون و پنداگری نییه.

A winner

knows how to be serious

without being solemn ;

a loser

is often solemn

as a substitute

for his lack of capacity

to be serious.

براوه

ئهوى پئويست و گرینگ بى، له سه ره خو و ژيرانه ده يكا و
هيز و تواناي خوئ بو ئه و كارانه راده گري،
كه له دوزينه وهى پيگچاره بويان، مافى هه لئزاردنى هه بى؛

دؤراو

ئه وهى گرینگ و پئويست بى، به شينه وه كى ناقايل ده يكا و
هيج هيز و توانايه ك ناهيلئته وه
بو برياره گرینگ و ئه خلاقىيه كان (به لئته ئاكارىيه كان).

A winner

does what is necessary
with good grace,
saving his energy
for situations where he has a choice ;

a loser

does what is necessary under protest,
and has no energy left
for moral decisions.

براهه

باهه خه ئاکارییه په سندکراوه کان و بایه خه پاک پره وشته کان
به ته نیا سه رچاوه ی هیزی راسته قینه و ده سه لات ی بی برانه وه ده زانی؛ (بروای
هه یه به پشت به ستن به بایه خه ئاکارییه په سندکراوه کان، به به خته وه ری و
سه رکه وتنی راسته قینه ده گا.)

دؤراو

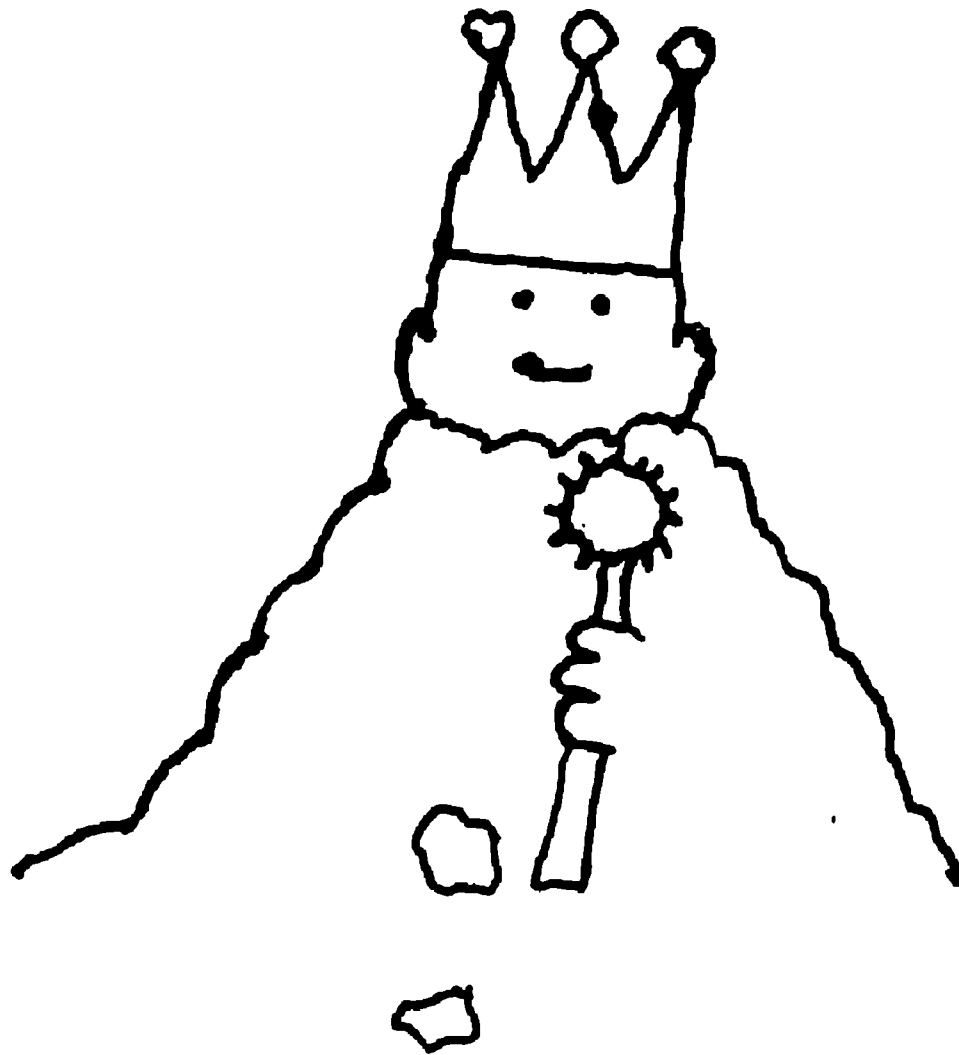
چون له ناخه وه ریزیکی که م بو بایه خه کان داده نی،
زورتر له راده ی توانای خو ی بو گه یشتن به سه رچاوه کانی
هیز و ده سه لات تیده کو شی. (به واتایه کی تر مرو فی دؤراو بو گه یشتن به هیز و
ده سه لات ناماده یه هه ر چه شنه کار نیکی چاک یان خراپ نه انجام بدا و ته نانه ت
ناماده یه بو گه یشتن به مه به ستی خو ی، هه موو بایه خه کانیش پیشیل بکا.)

A winner

recognizes that the only true authority
is moral authority ;

a loser

having little inner respect,
tries to assume more external authority
than his character can handle.

براهه

کرده وه کانی خوئی له سه ر بنه مای ئاکامه کانیان هه لده سه نگینی و
کرده وه ی که سانی تر له سه ر بنه مای خواست و پتو یستیان هه لده سه نگینی؛

دؤپراو

کرده وه کانی خوئی له سه ر بنه مای ویست و هه وجیتی هه لده سه نگینی و
کرده وه ی که سانی دیکه له سه ر بنه مای ئاکامه کانیان هه لده سه نگینی و
دادوه ری ده کا.

A winner

tries to judge his own acts

by their consequences,

and other people's acts

by their intentions ;

a loser

gives himself all the best of it

by judging his own acts by his intentions,

and the acts of others by their consequences.

براوه

جاری وایه لۆمه ی خه لکیش ده کا،

به لام لینیان خوش ده بی و له خۆبوردوویی ههیه؛

دۆپراو

هینده خوێری و حیزه، دهسه لاتى لۆمه و گلهیی نییه و

هیندهش بی که لک و سووک و چرووکه،

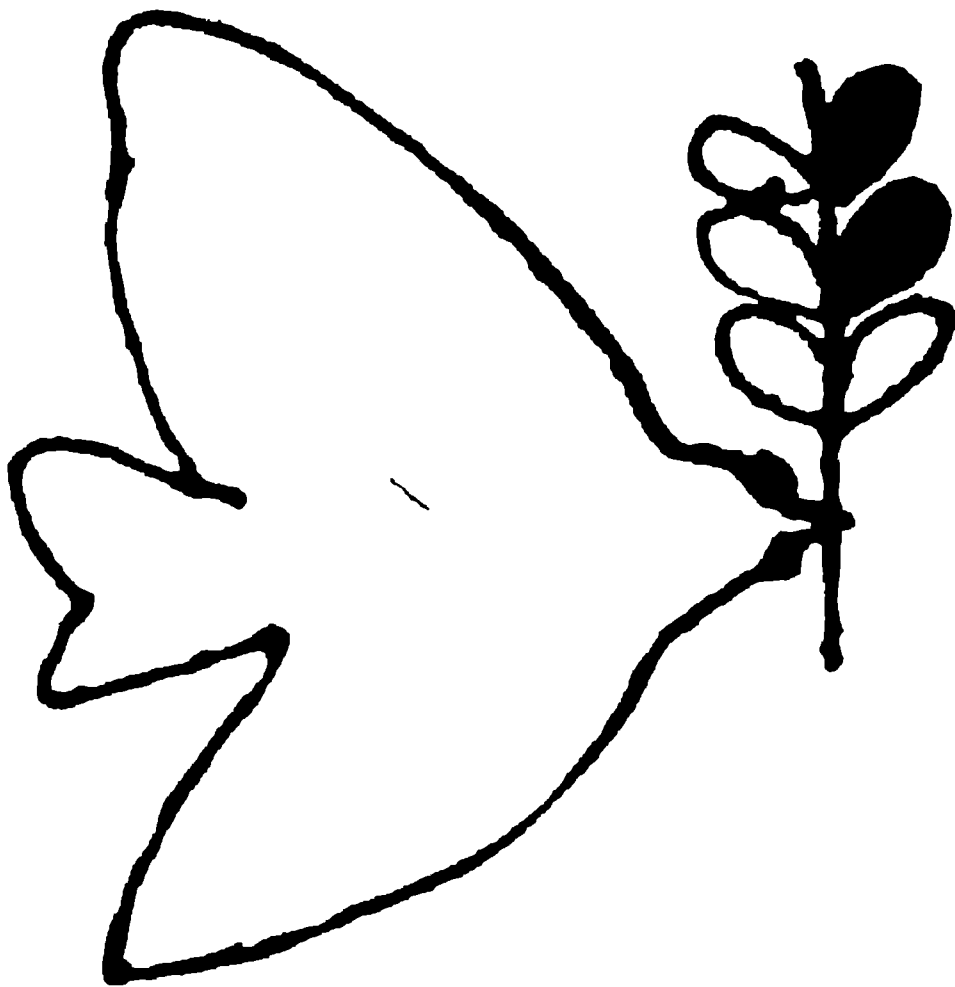
دهسه لاتى لى خوش بوون و له خۆبوردوویی نییه.

A winner

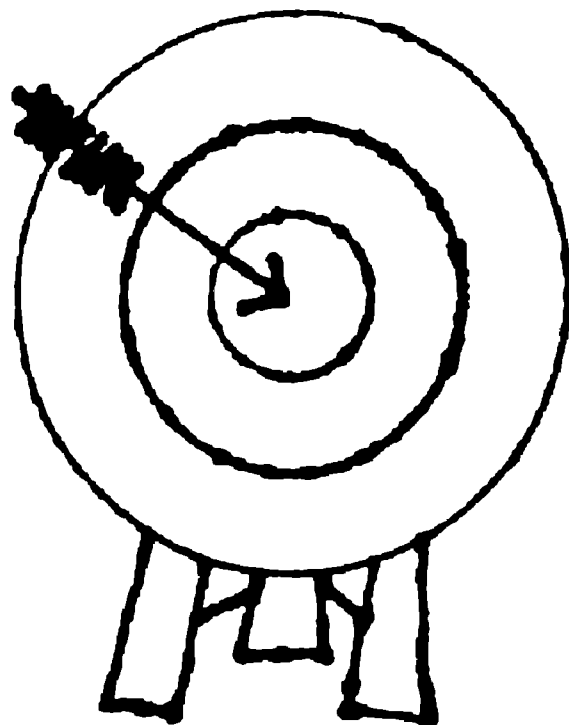
rebukes and forgives ;

a loser

is too timid to rebuke
and too petty to forgive.

پنجھم سیرہ کرتن

براوه

دواي نهوهي مه به ستي سهره كي خوي دهربري و
پوخته ي مه به ستي خوي گوت، ئيدي بيدهنگ ده بي؟

دؤراو

هينده دريژه به قسه كاني ده دا،
مه به ستي سهره كيي خوي له بير ده چيته وه و
نهوهي ئامانجي بوو، نايگه يه ني.

A winner

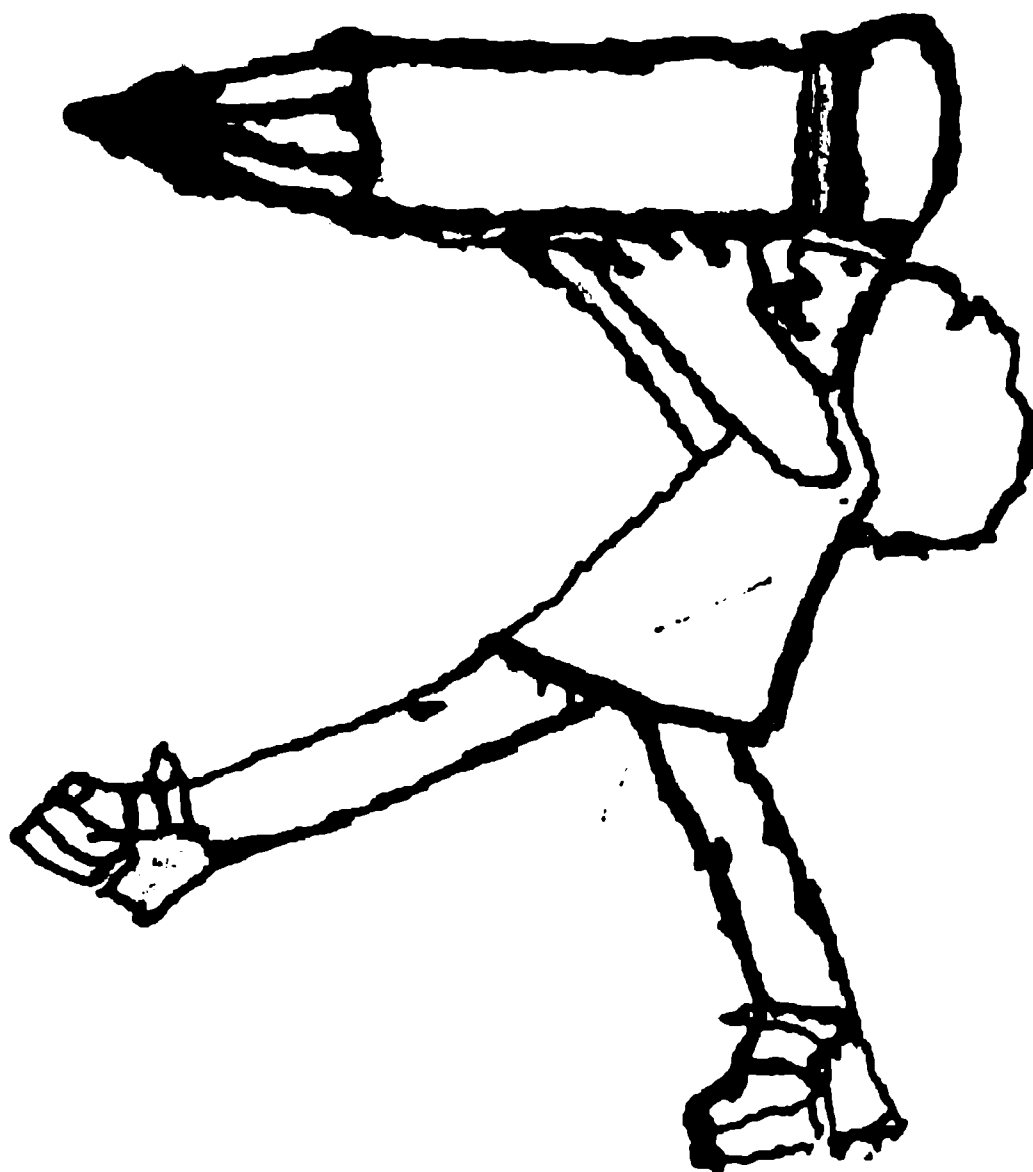
stops talking

when he has made his point ;

a loser

goes on

until he has blunted his point.

براوه

ئەوئەندەي پرىنگاي ھەبى و بتوانى،

پشك و مافى تاييەت بە بەرامبەرەكەي دەدا،

بەلام ھەرگىز بە ھىچ بەھايەك

بنەما بنەرەتى و بايەخەكانى ناكاتە قوربانى؛

دۆراو

لە ترسى ئەوئەي ئەوئەك پشكىك يان مافىكى تاييەت بە بەرامبەرەكەي بەدا،

درىژە بە سەرەپۆيى و تاكپۆيى خۆي دەدا و ھەر

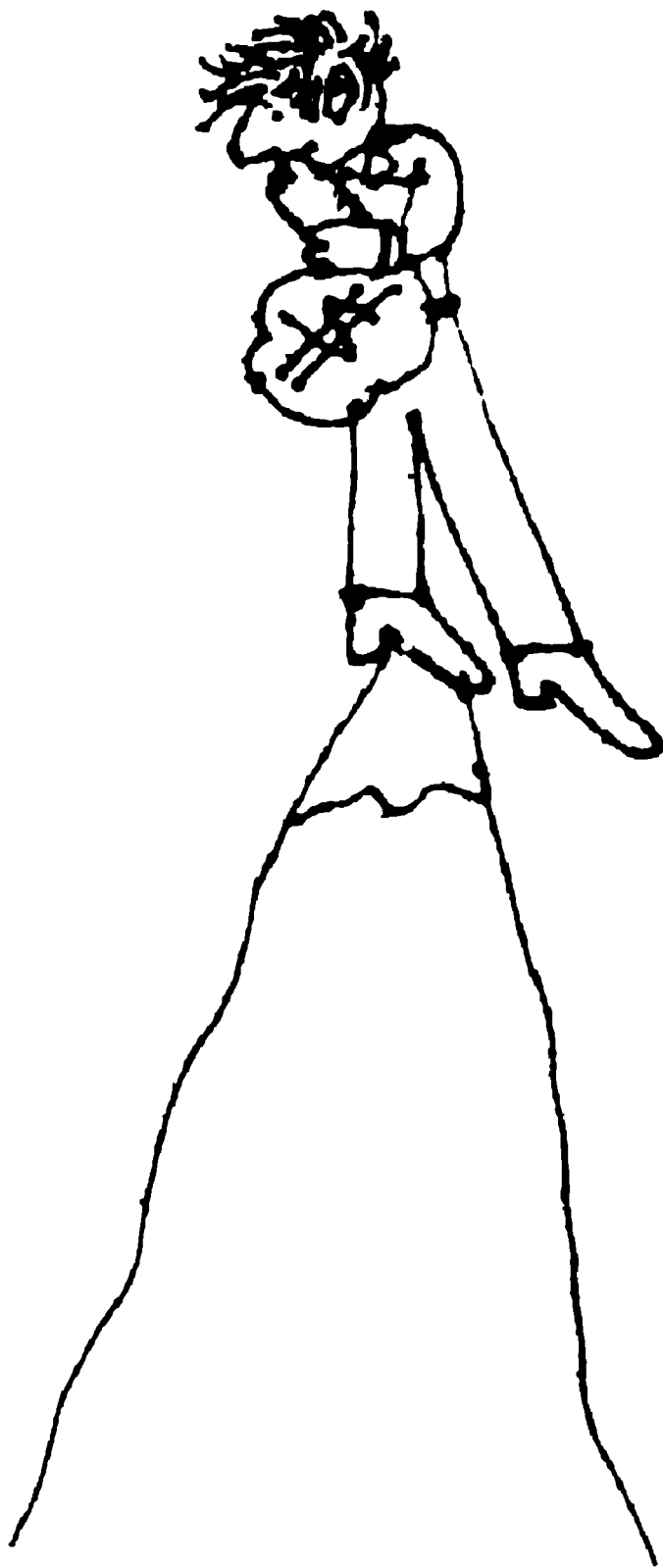
لەو ھەلومەرجەدا، جار لە گەل جار بنەما بنەرەتییەكانىشى بەرەو نەمان دەپۆن.

A winner

makes every concession he can,
short of sacrificing his basic principles ;

a loser

is so afraid of making concessions
that he hangs on to pride
while his principles
go down the drain.

براوه

كەم و كووړې و خالە لاوازه كانی خوۋی

له خزمه تی توانا كانیدا داده نی؛

دۆپاۋ

توانا كانی خوۋی به فیرو ددها،

چونكه نه وان له خزمه ت كەم و كووړییه كانیدا داده نی.

A winner

employs his defects

in the service of his assets ;

a loser

subverts his assets

in the service of his defects.

براه

له به رامبه ر که سانی به که لک و بی که لکدا،

به یه ک شینواز هه لکس و کهوت ده کا؛

دؤراو

له به رامبه ر خه لکی ده و له مه ند و ده ست پرؤیشتوو،

کلکه سووتی و ماستاو چیتی ده کا و

خه لکی بی ده سه لات و هه زاریش

بی بایه خ و سووک ده کا و ده یانچه وسیتیتته وه.

A winner

acts the same

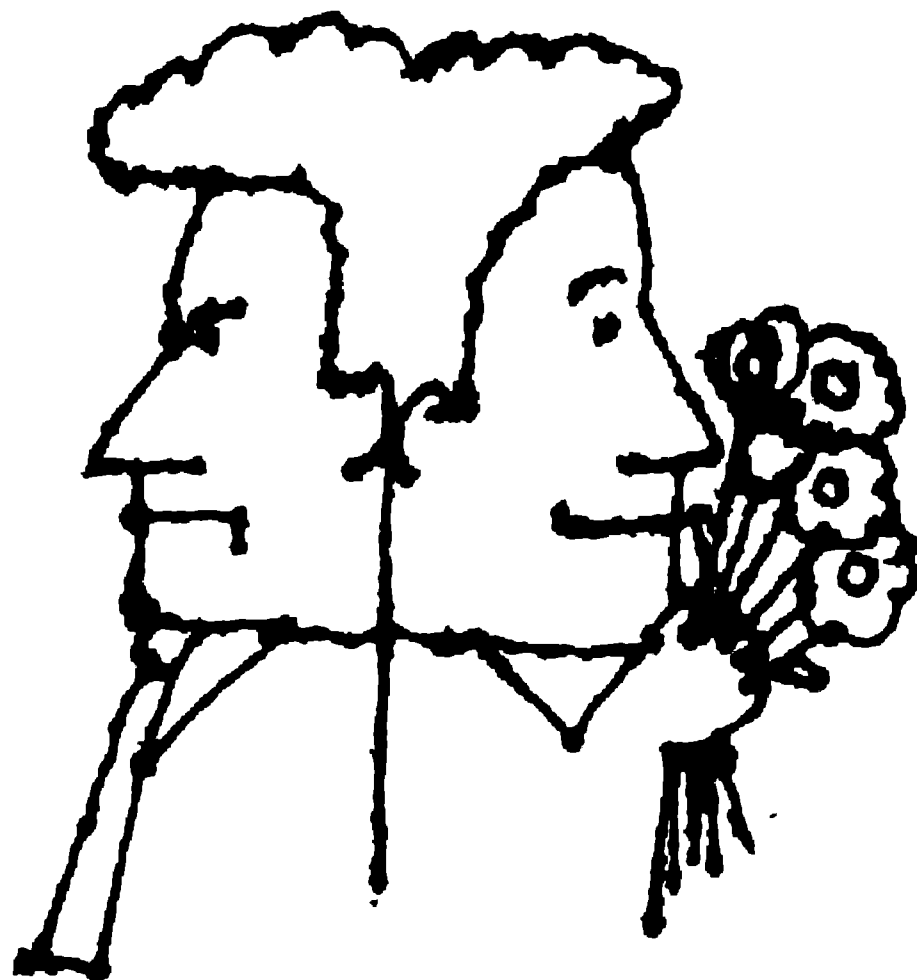
toward those who can be helpful,

and those who can be of no help ;

a loser

fawns on the powerful

and snubs the weak. .

براوه

دهيههوي و پتي خوشه خه لک ريزي لي بگري،
به لام ميشکي خوي زور به م شتانه وه خه ريك ناکا؛

دؤراو

بو گه يشتن به م ثامانجه، (ياني بو گه يشتن به ريز و پراکيشاني سهرنجي
خه لک) هه ر شتيک به ميشکي بگا و
هه ر کارنيک له دهستي بي، ده يکا،
به لام له ناکامدا تیک ده شکي و ده يدوريني و به ثامانجه که ي ناگا.

A winner

wants the respect of others,
but does nothing with that end in mind;

a loser

does everything
with that end in mind,
and therefore defeats his purpose.

براوه

تەنانهت کاتینک خەلک ئەو بە کەسایەتییەکی بلیمەت و لێهاتوو دەزانن،
پێی وایە ئیستاش زۆر شت هەیە کە نایزانن؛

دۆراو

دەیههوی کۆمەلگا بە شارەزا و لێهاتووی بزائن،
بەلام ئیستاش فیری ئەم راستییە نەبوو کە «زۆر کەم دەزانن».

A winner

knows how much he still has to learn,
even when he is considered an expert
by others ;

a loser

wants to be considered an expert
by others
before he has even learned enough
to know how little he knows.

براهه

پرووخوش و دهم به پٚکه نینه،

چون به بی ته وهی خوی بی پرنز و سووک بکا،

ده توانی به هله کانی خوی پٚکه نی؛

دؤراو

ته نانهت چونکه له دل و دهروونی خویدا،

خوی به سووک و کهم ده زانی،

له بهردهم خه لکیشدا توانای نییه به هله کانی پٚکه نی.

A winner's

saving grace

is the ability to laugh at himself

without demeaning himself;

a loser

privately deprecates himself

and therefore cannot publicly afford

to laugh at himself.

براوه

سه بارهت به کهم وکوروپری و هه لهی خه لکانی ده وروبهری

هاوسۆز و هاو خه مه،

چونکه ده زانی بۆخۆشی^۱ که مایه سی و عهیبی هه یه؛

دۆراو

خه لکی ده وروبهری خۆی به هۆکاری کهم وکوروپیه کانیان

به سووک و بی نرخ داده نی،

چونکه هه بوونی هه ر چه شنه کهم وکوروپیه ک له که سایه تی خۆیدا

رهت ده کاته وه و پێ له عهیبی خۆی نانی.

A winner

is sympathetic to weakness in others,

because he understands

and accepts his own weakness ;

a loser

is contemptuous

toward weakness in others.

because he despises

and rejects his own weaknesses.

براوه

ئه وهی له دهستی بێ و بتوانی،

دریخی ناکا و ئه گهر ئاخرییه کهشی ههر سه رنه که وی،

به هیوای مۆجیزات و په رجو ده بی و له ههر حالدا دلسارد و به بی هیوا نابی؛

دؤراو

ته نانه ت به بی ئه وهی توزیکیش هه ول بدا و تیکووشی،

داده نیشی و چاوه پنی مۆجیزات و په رجو ده بی.

A winner

hopes for a miracle

after everything else has failed ;

a loser

hopes for a miracle

before anything has been tried.

براوه

تا کاتی ناویلکه دان،

زۆرتەر له و پادهی که وهرده گری^۱، دههندهیه^۲ و ده به خشی؛

دؤپا

ههتا کاتی گیانه ئلا، له م گومان و خه یاله دهست هه لئا گری که:

«سه رکه وتن» یانی زیاتر له وهی که به خشی،

ده بی بستی نی و وهریگری.

A winner

in the end,

gives more than he takes ;

a loser

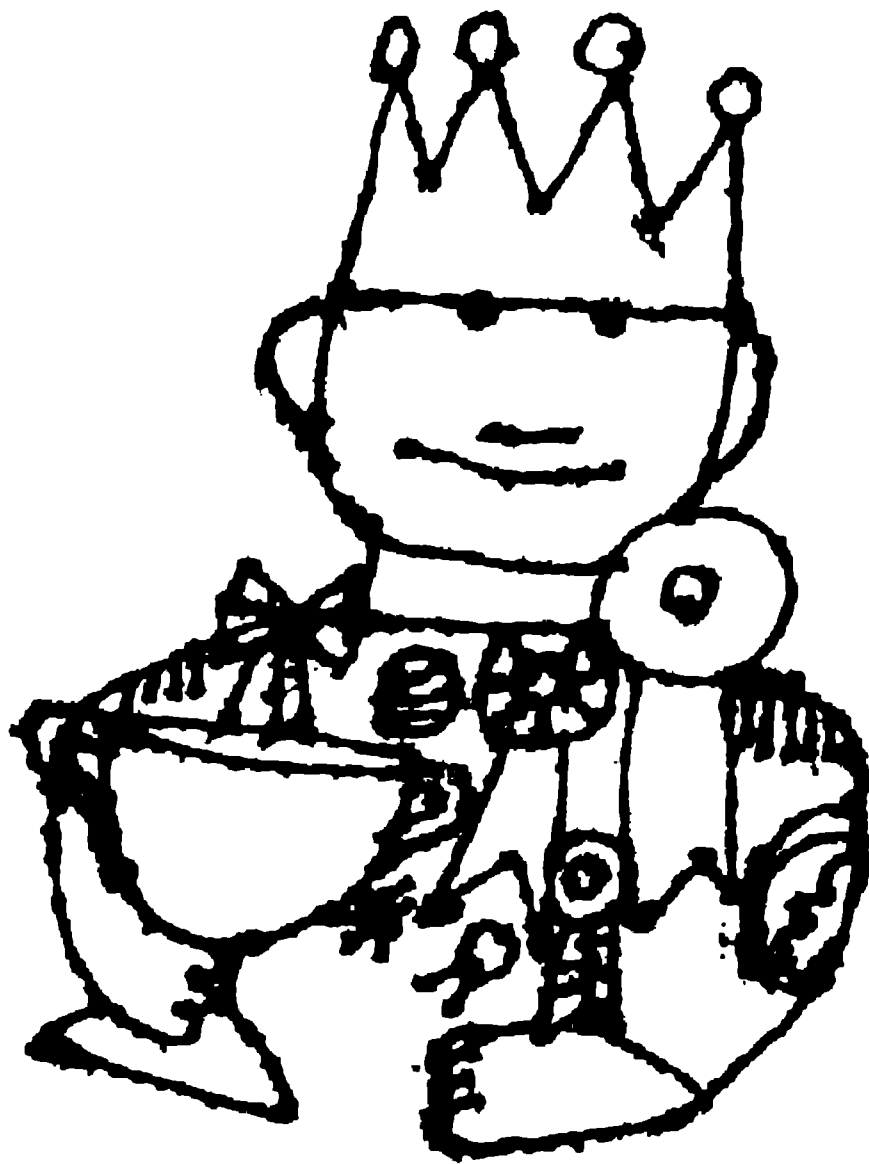
dies clinging to the illusion

that "winning" means taking

more than you give.

^۱ وهرده گری: چاکه ی له گه ل ده کری.

^۲ دههنده: دلاوا.

براوه

کاتیک بزانی نه و ری وشوینه ی له پیشی گرتوو،

له گه ل ری بازی ژیانی ناگونجی،

ترسینکی له وه نییه ری وشوینه که ی بگوړی؛

دؤراو

کویره پښه کی له پیش گرتوو و بهرده وام درېزه ی پی ده دا و

بوی گرینگ نییه له ناکامدا نه و پښه گایه به کوئ ده گا.

A winner

isn't afraid to leave the road

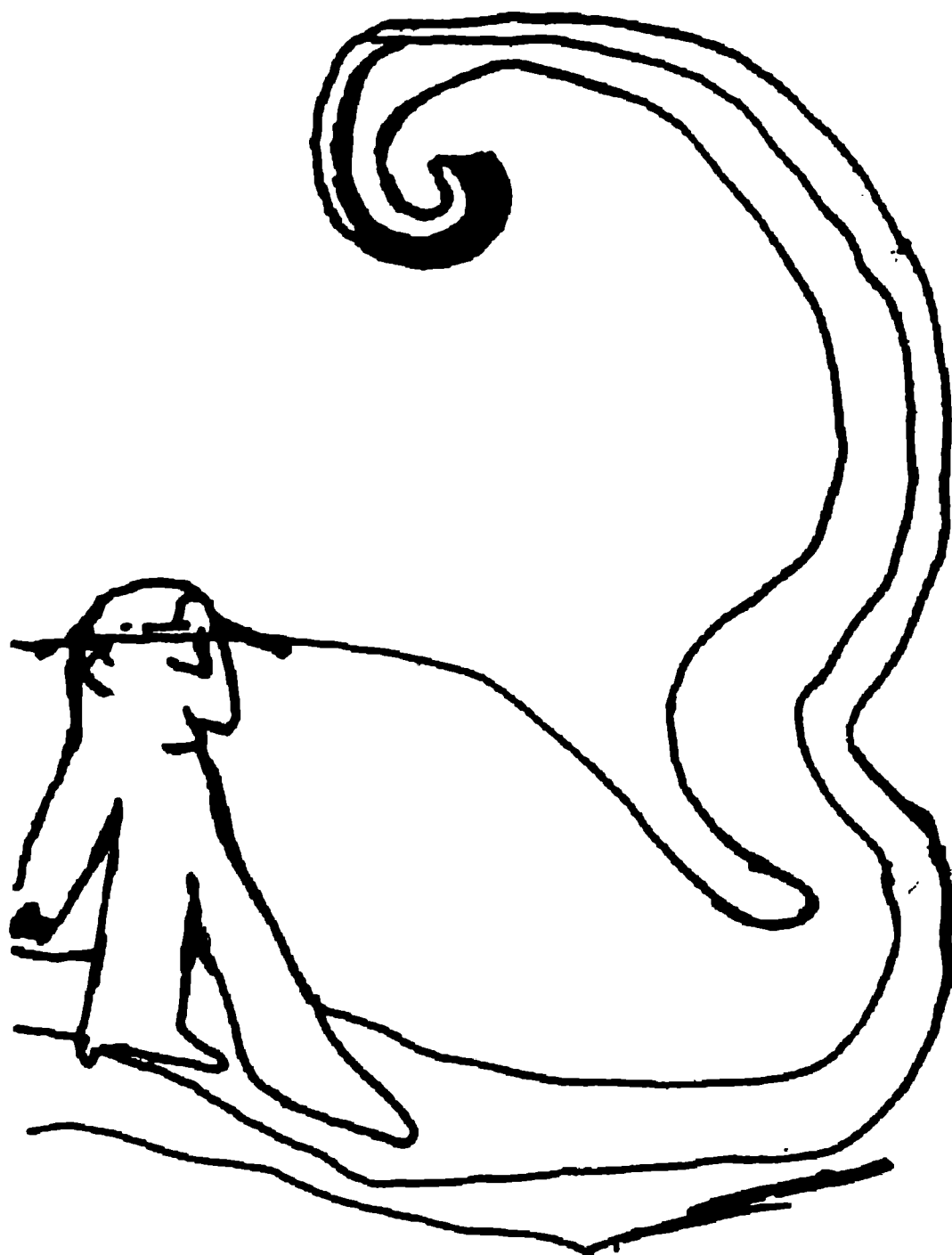
when he doesn't agree

with the direction it's taking ;

a loser

follows "the middle of the road"

no matter where the road is going.

هەر مروفئیک پیی خوشه «براوه» بی، نه وهک دؤراو، به لام هەر
ته نیا به ویستن و پی خوش بوون سهرکه وتن وه دهست نایهت. ژیان
هموو کات ته نیا هەر سهختی و ناخوشی نییه و ده کری ژیان وه کوو
«یاری» یهک دابنه یین که بو سهرکه وتن له ودا یاسا و پرئسایهک و پرئگا
و شوئیتیک هه یه.

سیدنی. جی. ههریس نووسه ریکی ناسراو و به ناوبانگه و زور
پراست بین و پراستیوازه، که پاز و نهیئی «براوه» بوون له ژیاندا به
باشی و به جوانی ده ناسی و ده زانی، و پرئگا و شوئیتیک ساده و
ساکار بو چونیه تی سهرکه وتن و پیشکه وتن له ژیاندا پیشنیار ده دا.
ئه گهر به پراستی ده تانهه وی له ژیاندا «براوه» و سهرکه وتوو بن، ئه م
کتیبه ده توانی پرئگاتان پی نشان بدا و یاریده رتان بی.